

naša luč

1990
februar
2

Slovenija, moja dežela — koliko te poznam?

S spreminjanjem zunanje pobe dobe pa spreminja slovenski svet tudi svoj značaj. Če se dvigajo zgoraj na levi zasneženi vrhovi in ležijo v njih naročju ledeniška jezera, rastejo in zorijo spodaj na levi ob morju smokve in oljke; če se vrstijo zgoraj na desni sončne ravnice z žitnim poljem in vinskimi goricami, vrtajo spodaj na levi vode v tla skrivnostne jame s kapniki. Zračne razdalje od enega konca do drugega, v katerikoli smeri, pa ni niti sto kilometrov.

SONCA IN SNEGA — NE PREVEČ, NE PREMALO

Osrednja Slovenija ima prijetno srednjeevropsko podnebje, kjer ni prehudih razlik med poletjem in zimo, padavin je pa vedno zadosti, tako da ni nikdar dolgočasno vreme.

Kajpada si lahko na tem majhnem koščku moje dežele privoščiti vsakdo tudi drugačno nebo. Če si nekdo zaželi dolgo zimo s snegom in ne prevroče poletje, se pomakne v Alpe. Če bi rad tedne in tedne sonca, si privoščiti bivanje na obmorskem gričevju ali v nižjih delih Krasa; tam tudi ne bo preostrega mraza. Vroč poletja in mrzle zime lahko doživi na vzhodnih nižinah

Slovenije. Sicer se pa lahko isti dan smuča na alpskih smučiščih in sonči na pesku ob morju.

**„PO JEZERU BLIZ‘ TRIGLAVA“
Ledeniki so v davnihi s
spuščanjem ledu in kamenja iz-
dolblji v slovenske gore kotanje ali
pa vodi s kamenjem zagradili od-
tok — tako so nastala naša
ledeniška jezera.**

Bohinjsko je največje: voda se je natekla v veliko ugreznino, ki jo je ledenik le poglobil. K slapu Savici je že vredno stopiti, tudi v spomin na našega Prešerna in njegov Krst pri Savici. Na drugem koncu, pri izteku Save Bohinjke iz jezera, stoji cerkva sv. Janeza, ki je v gorsko okolico kakor vraščena.

Blejsko jezero leži v kotanji, ki jo je izdolbel ledenik. Iz jezera se dviga otoček, na njem se beli Marijina cerkev, v njenem zvoniku visi „zvon želja“.

*Zvonček Marijin plaka in prosi,
molitve nosi
pred božji tron.*

*Kaj so prinesla ta srca
s seboj?*

*Plaho, zaupno pred teboj,
o Marija,
so razgrnila
vso domovino. (Župančič)*

Gorska jezera so se skrila v gozdove ali stisnila med skalne vrhove. Posebno so na glasu sedmera Triglavska jezera.

Presihajoča jezera so nekaj posebnega: so jezera, ki nekaj časa so, nekaj časa jih pa ni. Ko pade jeseni na škafe dežja, ta zalije kraška polja. Spomladi požiralniki vodo odtočijo v podzemne prostore, na namočenih tleh pa požene trava. Tak svetovno znan primer je Cerkniško jezero. Pod kraško površino pa mrgoli še podzemskih jezerc, ki so nastala tako, da je v rovih voda zastala.

SAVA, DRAVA, SOČA, MURA . . .

Gorski hrbet teče skozi Slovenijo po grebenih Julijcev in po visokih kraških planotah blizu jadranske obale, zato se večina vode slovenskih rek izliva v Črno morje.

Sava se rojeva v Triglavskem pogorju. Vodo ji množijo najprej pritoki iz Alp, nato Ljubljanica in Krka s Krasa. Preprečka vso Slovenijo, potem se pa napoti naprej na vzhod proti Črnemu morju. Vsega skupaj prepotuje več kot devetsto kilometrov.

Vzporedno s Savo se zarezuje v naše ozemlje mogočna Drava. Rojeva se na tujem, sredi Alp na italijanskem ozemlju, prepotuje vso avstrijsko Koroško, njena pot čez Slovenijo je pa dolga le nekaj nad sto kilometrov. Vase dobiva tudi vodo Zilje, Dravinje in Mure. Ker ima vode vedno dovolj, tudi v poletju, saj jo dobiva z alpskih ledenikov, je kaj primerna, da goni turbine v elektrarnah, ki se vrste ob njej.

Tudi Mura je po svojem rojstvu tujka — izvira na Salzburškem — njene poti čez Slovenijo je le dobrih šestdeset kilometrov. Na Hrvaškem se združi z Dravo.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Vrhovi Grintovca nad zajezitvenim jezercem na Jezerskem.

ura se steka tudi pri nas

Da je na poti v demokracijo Jugoslavijo prehitela celó Romunija, je sramota. Saj je bila na eni strani Jugoslavija od leta 1948, ko je Moskvi obrnila hrbet, od vseh realsocialističnih držav še najmanj realsocialistična, na drugi strani pa Romunija zadnja leta istoznačnica za vse najbolj ozko, zastarelo in nazadnjaško. Vsekakor je pa le manj slabo še malo potrpeti s partijskim monopolom, kot da bi se prelivala kri, kot se je to zgodilo v Romuniji.

Ključnega pomena za uvedbo demokracije v Sloveniji bodo aprilske volitve. Zastavljata se dve vprašanji: Ali bo do vsaj kolikor toliko demokratičnih volitev sploh prišlo? Ali bodo te, če bo do njih prišlo, zlomile partijski monopol oblasti?

Danes, po Romuniji, je verjetnost, da si ne bo nihče drznil volitev v Sloveniji preprečevati, znatno večja, kot je bila pred Romunijo. Grozljive sence romunskih dogodkov so padle tudi čez jugoslovansko mejo; predvsem gnev ljudskih množic, ko jim je bilo prisile preveč. Čeprav je bilo še do pred kratkim slišati z jugoslovanskih vojaških vrhov skrb za celovitost Jugoslavije in zato odklon večstrankarstva, je ta skrb sedaj precej oplahnela. Upanje je, da bo do volitev prišlo.

Koliko bodo volitve demokratične, je vprašanje zase. Da je opozicija v primeri s partijo že v predvolilnem boju močno zapostavljena, je očito: nima ne kadrške mreže po vsej Sloveniji, kot si jo je lahko partija v 45 letih spletla, ne denarja, kot ga ima partija, pa tudi dostopa do javnih občil — TV, radia in časopisov —, ki so dejansko v partijskih rokah, ne. Opozicija poleg tega že nekaj mesecev opozarja na partijske manipulacije pri določanju volilnih pravil.

Koliko glasov bo dobila opozicija, koliko partija, ne ve kajpada nihče. Da bi dobila opozicija večino, je komaj verjetno, čeprav gre partija na volitve s težko hipoteko (2550 % inflacije, 15 % brezposelnih, 20 milijard dolarjev dolgov na Zahodu, pol ljudi na robu revščine). Najbolj črnogledi preroki napovedujejo opoziciji vsaj 30 % glasov. Če se bo to res zgodilo, bo glas opozicije v slovenskem prostoru tako močan, da ga bo partija morala poslušati. Slovenski prostor se bo začel počasi spreminjati v demokratičnega.

Pri drugih volitvah ne bo imela partija nobenih šans več.

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.

Odgovorni urednik: dr. Janez Hornböck, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austrija

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija ..... 170 šil.
Anglija ..... 8,50 fun.

Belgija ..... 525 fran.
Francija ..... 80 fran.
Italija ..... 18.000 lir
Nizozemska .. 26 gld.
Nemčija ..... 25 mark
Švica ..... 23 fran.
Švedska ..... 80 kron
Avstralija .... 14 dol.
Kanada ..... 17 dol.
ZDA ..... 13,50 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA

govorica sveče

poziv k darovanju

Božični prazniki izzvene v zadnjem prazniku, svečnici. Praznik ni zapovedan, zato vedno bolj izginja iz našega življenja. Le kdo naj sredi tega nemira še najde čas za ta praznik, ko Cerkev slovesno blagoslovlja sveče?

Praznik sam se bogoslužno imenuje Darovanje Gospodovo. Vsebina praznika je izpolnitev judovske postave, po kateri je morala vsaka mati po porodu priti v tempelj, tam darovati in „se očistiti“. Temu predpisu se je podredila tudi Marija. Evangelist Luka (Luk 2, 22—40) nam v sporočilu o njenem obisku v templju omenja srečanje s

častljivim starcem Simeonom. Ta je v videnju spoznal, kdo je dete v naročju neznanke žene. Pristopil je, ga vzel v roke in spregovoril sloviti spev: „Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika po svoji besedi v miru . . .“ Preroško je dojel vlogo bodočega Odrašenika, ki da bo „luč v razsvetljenje poganov . . .“, znamenje, ki se mu bo nasprotovalo“. V ljudskem nabožnem svetu sta oba ta dva dogodka zbledela, ostal je samo poudarjen praznik luči, praznik svečnice.

Mogoče bo kdo rekel: „Lepo in prav, a kaj naj jaz danes počnem s tem blagoslovom sveč? Sveče me res ne zanimajo in nimajo v mojem življenju prav nobenega pomena in vsebine.“ Sicer je res, da so se nekateri v Nemčiji navadili, da mora biti pri vsaki slovesnosti prižgana sveča, a to nas ne navduši, razen nekatere, ki mislijo, da morajo to nemško navado vpeljati tudi v naše družine. Sam moram priznati, da me ta običaj prav nič ne privlači, verjetno zato, ker imam ob goreči sveči podzavestni strah, da pride do požara.

Ko razmišljam o prazniku svečnice in o sveči, si mislim, kar brez nič tega praznika niso uvedli, ni samo lepa navada, za tem je skrito kaj bolj pomembnega.

Tako je v duhu pred mano sveča. Kaj mi lahko pove, tebi in meni?

Stojim pred izložbo, kjer so razstavljene sveče v vseh mogočih velikostih in oblikah. Kakšna pestrost, kako čudovite umetnine! Velikonočne sveče, enkratne umetnine, kaj vse zmore človeški duh, kako čudovito upodobi v svečo skrivnost našega odrešenja! Tu

slovenski škofje

dragi Slovenci!

Škofje čutimo dolžnost opozoriti na temeljno krščansko prepričanje, da je naš Gospod Jezus Kristus edini odrešenik sveta, da je samo on naša pot, resnica in življenje. Naši prelomni časi še posebej terjajo trdno, zrelo in dobro premišljeno ravnanje iz krščanske vere in njenih moralnih zahtev. To je toliko bolj potrebno, ker mnogi ne znajo več razločevati, kaj je prav in kaj ne. Potrebujemo torej ljudi, ki svojo vero dobro poznajo in iz nje zvesto živijo.

V teh časih se nam odpirajo nove možnosti za prenovo našega verskega, narodnega in družbenega življenja. Zunaj nas in v nas samih pa obstajajo nekatere ovire, ki jih moramo premagati, če hočemo te možnosti uresničiti.

● Prva takšna ovira je še zelo splošno **nezaupanje, strah in pomanjkanje osebne odgovornosti**. Zdi se, da nekateri čakajo, da se bodo razmere same ugodno rešile ali jih bodo namesto nas urejali drugi. Pri tem se izgovarjajo, da nimajo potrebne izobrazbe ali izkušenj. Odločilno je, ali imamo dovolj dobre volje, požrtvovalnosti in poštenosti. Ne manjka nam darov in zmožnosti, le trdnega dela je treba.

● Druga velika nevarnost je **izumiranje naroda**. Slovenski škofje smo že nekajkrat opozorili na moralno dolžnost velikodušnega sprejemanja novega življenja. Čemu vsa naša prizadevanja za narodno suverenost in blaginjo, če nimamo prihodnosti? Zato spodbujamo vse ljudi, da ostanejo vredni nasledniki tistih rodov, ki so znali izpolnjevati svoje starševske in vse druge dolžnosti, ne glede na odpovedi, ki so jih s tem jemali nase.

● Pri večjem zavzemanju za splošno blaginjo nas končno ovira premajhna pripravljenost za **politično delovanje**. V spremenjenih razmerah nikakor ne smemo omalovaževati javnega dela ali se ga celo bati. Prava politika je prizadevanje za splošno blaginjo posa-

ima sveča mogočno govorico, sposobna nam je posredovati globino božjih skrivnosti.

Misli hité naprej in sprašujem se, kdaj sem se prvič srečal s to govorico.

Prvo srečanje je bilo slovesno. Pri nesli so me v cerkev. To je bil moj krstni dan, to je bil tvoj krstni dan. Po slovesnem krstu je duhovnik prižgal ob velikonočni sveči krstno svečo in jo izročil staršem in botrom z besedami „Kristusova luč!“ Navadno v tem trenutku otroške oči zažaré in obraz se nasmeji. Goreča krstna sveča poudari resnico, da smo postali božji otroci, v nas je zasvetila božja milost, postali smo otroci luči.

Ta krstna sveča me spremlja v mojem življenju. Pri prvem svetem obhajilu me je spremljala. Zavestno me je spomnila, da prihaja Kristus, da je moje življenje povezano s Kristusom. Zadnje srečanje s svečo, če Bog da, bo ob smrti uri. Umirajočemu mi bodo dali v roke prižgano krstno svečo, ki naj mi daje upanje na večno življenje. Iz svetlobe goreče sveče naj bi prešel v večno življenje, kjer mi bo svetila večna luč, Kristus!

V našem vsakdanjem življenju o tej govorici sveče ne razmišljam. Praznik svečnice nas pa vsaj za trenutek pove-de v to čudovito skrivnost.

meznika, družbe in naroda. Tako politično delo je naša dolžnost.

Dolžnost pravega političnega delovanja še posebej veže krščanske laike. Sedaj dobivajo priložnost, da v javnem življenju nastopajo kot kristjani in se svobodno povezujejo. Skupaj z drugimi bodo v enakopravnem pogovoru in sodelovanju iskali rešitve, ki se ujemajo s krščanskim pogledom na družbeno in zasebno življenje. Udeleževanje v javnem življenju zahteva versko, moralno in strokovno poglobljenost, močno duhovno življenje, strpnost, spoštovanje drugače mislečih in osebnostno poštenje.

Spodbujamo vas k molitvi za domovino in vam izražamo najboljše želje za Gospodovo leto 1990.

VAŠI ŠKOFJE

Pri tem ne smemo prezreti, da ima sveča dvojni pomen. Sveti in se daruje. Da more svetiti, uporablja samo sebe.

Postali smo Kristusova luč. Kristus nam naroča, naj tako sveti naša luč pred ljudmi, da bodo videli naša dobra dela.

Gospod, moja dobra dela! Ali res zahtevaš, da moram vsak dan delati dobra dela? Saj nič ne oporekam, gotovo se trudim, da bi delal dobro, a če je moje delo vedno tako dobro, kot Ti hočeš, tega res ne vem. Tvoja zahteva se mi zdi le nekoliko pretirana. Vsak dan biti luč, vsak dan se žrtvovati. Kaj pa jaz sam? Kdo se žrtvuje zame?

Prav te dni mi je neka žena bridko potožila. „Gospod, kako naj se veselim božičnih praznikov, ko mojega dela nihče ne vidi, nihče ne prizna? Naj se še tako trudim, mož ni cesar ne vidi. Niti najmanjše besede priznanja, da sem se res potrudila. Tako težko stojim, a sem z največjim naporom preoblekla posteljnino. Končno so tu prazniki. Mislite, da je mož to videl? Ne, samo jezil se je, da mora še zadnji dan nakupiti nekaj steklenic vode in poskrbeti za drugo pijačo. Potem naj se veselim praznika! Le kaj imam od tega? Sámo garanje, nobenega priznanja in pohvale! Dovolj mi je, vsega sem sita!“

Težko je odgovoriti na taka vprašanja. Kaj bi jaz naredil na mestu tega moža?

Zdi se mi, da oba govorita na različnih valovnih dolžinah. Mož ne zanima preobleka, ker to vedno dela žena, žene pa ne zanima preskrba pijače, ker to vedno dela mož.

Ženi sem poskusil dopovedati, da mož ne misli tako hudo kot ona. Saj dnevna opravila naredimo, ker je pač tako. Žal, pozabimo na pohvalo. Žena je ugovarjala, da ona pohvali moža, če kaj naredi, on pa nje nikoli. Ja, le čemu ne? To vprašanje je upravičeno. Kako težka je zahteva, naj svetimo kakor luč, če nikoli ne dobimo pohvale!

Svetiti kot luč pomeni, biti vedno pripravljen živeti za drugega in se zanj žrtvovati. Če je dana vsaj majhna pozornost in priznanje, potem gre, če pa naleti žrtvovanje vedno na gluha ušesa in slepe oči, potem navdušenje za službo drugim počasi ugasne, darovanje pa postaja prava muka. Kristus nam kljub temu s svojim zgledom kliče,

biti

„Kaj moram storiti, da bi dosegel svetost?“ je vprašal popotnik. „Sledi svojemu srcu,“ je rekel učitelj.

Videti je bilo, da je to popotniku všeč.

Praden pa je šel stran, mu je učitelj prišepnil:

„Če boš hotel slediti svojemu srcu, boš moral biti močne narave.“

da je to edina prava pot, ki naredi naše življenje popolno. Postati moramo luč dobre.

Poskusimo postati ta luč! Najprej sebi. Napolnimo dušo s Kristusom, da bomo mogli svetiti drug drugemu! Postavljeni smo v moderni svet, da kot kristjani prinašamo luč in razsvetljenje. Pokažimo sebi in svetu prave vrednote, za katere je vredno živeti in žrtvovati! Naj bo ta mesec v meni več moči, da bom pripravljen deliti dobre, dati dobro, toplo besedo priznanja in pohvale! Čutili bomo, da Kristusova zahteva ni pretežka in da nam pomaga narediti življenje bolj lepo in dobro.

Naj praznik svečnice postane vir novega upanja in veselja!

Vaš don Kamil

sveti obed

sad božje ljubezni

Zaljubljeni ne rečejo samo: „Ljubim te.“ Držijo se za roke, objemajo se, poljubljajo se — govori- ca ljubezni! Šopek rož, prstan, za- pestnica: znamenja naklonjenosti. Domišljija ljubezni je neusahljivo iznajdljiva. Še posebej v zna- menjih.

Tisti, ki v Jezusa verujemo, ra- zumemo vse njegovo življenje in njegovo smrt kot znamenje ljubez- ni: Bog nam kaže v Jezusu, da nas neizmerno ljubi. Ko se je Jezus poslavljaj, je svojim dal znamenje, na katero se lahko opiramo. **MOJE TELO ZA VAS.** V njem je bilo dobe- sedno vse: njegovo življenje, trud, napor, žrtev, besede in dejanja.

MOJA KRI ZA VAS. Svoje življenje je živel, daroval za nas s krvjo križa.

Zato kristjani vidimo v Jezuso- vem življenju in smrti vidno zna- menje **BOŽJE LJUBEZNI.** Zna- menje, ki velja za vse čase. Sveti obed, kruh in vino. Duhovnik reče „Kristusovo telo“, kar v resnici po- meni: Jezusovo življenje zate. „Kristusova kri,“ kar pomeni: Je- zusova smrt zate. Govorica znamenj.

Znamenje je kruh. Seme mora umreti, da zraste klasje. Klasje zmeljemo, da lahko spečemo kruh, ki nam ohranja življenje.

Znamenje je vino. Kólíko grozd-

nih jagod moramo stisniti, da do- bimo žlahtno pijačo!

Znamenje je tudi, da jemo od istega kruha, da pijemo iz istega keliha. Od istega kruha jem samo v družini, s prijatelji. Iz iste posode pijem samo s tistim, ki mi je zelo blizu. Ne živiš sam zase. Spadaš v skupnost, za katero je Jezus živel, umrl in ji pridobil večno življenje.

Da bi razumeli skrivnost svetega obhajila, se ne vprašujemo: kaj sem dobil? kaj imam od tega? Vprašajmo se raje: kaj se dogaja z menoj? Potem bo sledil odgovor: združim se z Jezusom, z njegovim občestvom.

kruh v njegovih rokah

Kaj še zmeraj ne spoznate in ne razumete?

Ali imate srce zaslepljeno?

Oči imate,

pa ne vidite?

In ušesa imate,

pa ne slišite?

Ali se ne spominjate,

ko sem pet hlebov razlomil

med pet tisoč,

koliko polnih košar koščkov

ste nabrali?

Rečejo mu: Dvanajst.

In ko sem sedem hlebov razlomil

med štiri tisoč,

koliko polnih košar koščkov ste nabrali?

Odgovorijo mu: Sedem.

In rekel jim je:

Kako, da še ne umevate?

Marko 8, 17—21

vera raste iz vere

Prvo obhajilo je izziv za vero staršev in otrok. Nedoumljiva skrivnost. Vsemogočni Bog, Stvarnik, ki ga vedno znova od- krivamo in občudujemo, je na poseben način navzoč v koščku kruha. Nezaslišano!

Obhajilo je tudi sveti obed, občestvo. In vaš otrok, starši, je povabljen v to občestvo, kjer se neposredno srečujemo z živim Bogom! V podobi kruha in vina. Ljubi nas in čaka na naš odgovor. Vse nas vabi: otroke in odrasle, brate in sestre, očeta in mater, znance in prijatelje, vse ljudi.

Prvo obhajilo naših otrok je zato priložnost, da poglobimo svojo vero, da pomagamo otroku, da bo Boga doživel kot našega skupnega Očeta, ki za nas skrbi, nas ima rad in razume našo stisko, nam odpušča slabosti. Naj nas ne za- posli le skrb za zunanjo obleko, svečo, frizuro in slovesno kosilo, fotografije in darila. Vse to polepša slovesnost prve- ga obhajila, je zunanji izraz našega notranjega veselja. A ne pozabimo otroku približati duhovno lepoto ob prvem srečanju z Jezusom!

Celotno župnijsko občestvo je poklicano, da s svojim pričevanjem in zgledom podpre prvoobhajarce in njihove starše. Po nekaterih župnijah ustanavljajo majhne skupine, ki uvajajo otroke v vero, molitev in krščansko dobrotelost.

po svetem obhajilu

Duhovnik je pri nedeljski maši pridigal o poslanstvu kristjanov. Prijatelje sem poprosil, naj mi zaupajo, kaj so molili v minuti zbranosti po obhajilu.

- Kristus, čutim, da mi nekaj manjka. Navdušenja zate. Želim se boriti zate, a krožim le med svojimi problemi, s katerimi često pretiravam. Sprejemam Te kar nekako samoumevno. Hrepenim, da bi bolje doumel Tvojo skrivnost. Naslednji teden se bom o Tebi pogovarjal s prijatelji. Tega še nikoli nisem storil. Kot da bi se Te sramoval. Daj mi moč! Vedno si v moji bližini in me kličeš. Da bi vedno znova odkrival Tvojo neskončno ljubezen!

- Jezus, lepo je okušati Tvojo bližino. Ti me osvobajaš, me kličeš, nagovarjaš. Daj da ne bi oglešel za Tvojo besedo! Rad bi Te prinesel med sošolce, prijatelje, da bi tudi oni začutili Tvojo ljubezen. Daj mi poguma in domiselnosti, da Ti bom lahko sledil v naslednjem tednu!

- Bog, hvala Ti za lep dan, ki si mi ga danes podaril. Daj, da bi Te tudi v naslednjem tednu čutil tako blizu kot sedaj pri obhajilu. Pomagaj mi, da bi bolje razumel Tvoje besede in jih vključil v svoje življenje. Želim, da bi okolje začutilo, da sem kristjan.

- Hvaležen sem Ti, da lahko vedno znova prejemam Tvoje Telo, da sva jaz in Ti lahko v meni eno. Hvaležen sem Ti za Tvojo daritev, pričevanje, ljubezen. Svoje življenje si daroval zame, za nas. Da bi vsak dan sledil Tvojemu klicu in ga ponižno spolnjeval!

- Gospod, nase jemlješ naš greh, naše slabosti. Zaupam Ti in hvaležen sem. Prihajaš vame. Zajemi me celega, da bom ves Tvoj! Nič naj ne bo izven Tebe! Slaboten, utrujen, brez volje sem prišel k Tvoji mizi. Močan in neizmerno hvaležen odhajam, ker si z menoj.

- Skupno smo Te prejeli vsi v cerkvi. Toda tako malo pričakujemo drug od drugega. Živimo med seboj v miru? Si želimo pomagati, se družiti, prijateljevati? Učence si poslal po dva in dva po svetu. V družbi. Mi pa želimo vse sami opraviti. Pomagaj nam, da bi premostili svojo osamljenost, da bi se odprli drug drugemu!

- Gospod, vse ljudi si povabil na gostijo. Imam napake. Slaboten sem. A Ti si prišel, da ozdraviš bolne, ne zdravih. Dal si mi moč, pogum, pošiljaš me v svet. Hvala Ti. Potrudil se bom. Da bi drugim prinašal mir!

čudež v Lurdu

Vsi bolniki v dvorani bolnišnice so čakali na tleh. Bili so videti mirni in srečni. Duhovnik je pokleknil, privzdignil proti nebu roke in molil litanije.

„Sveta Devica, usliši nas!“ je molila množica.

Lerracov pogled je počival na Marie Ferrand: zdelo se mu je, da se je spremenila, da je njen mrtvaški videz izginil, da je njena koža manj bleda.

„Saj imam privide!“ si je dejal. „To je zanimiv psihološki pojav, ki si ga moram zabeležiti.“

Izvlekel je nalivno pero in na rokav srajce zapisal: dve in štirideset minut. Opazoval je bolnico. Srce ji je bilo hitro, a enakomerno.

„Kako se počutite?“ jo je vprašal.

„Zelo dobro. Sem še slabotna, a čutim, da sem ozdravljena.“ je odgovorila Marie Ferrand čisto potihoma.

Lerrac se je vrnil v svoj hotel in sklenil, da dogodek temeljito preišče. Okoli pol osmih se je vrnil v bolnišnico, poln radovednosti in tesnobe.

Brez besed je obstal: mlado dekle je v beli bolniški halji sedelo na postelji. Njene oči so sijale iz njene postave, ki je bila še medla, a okretna in živahna. Na licih se je že zarisala rahla rdečica.

Ozdravljenje je bilo popolno. Umirajoča se je v nekaj urah spremenila v skoraj normalno dekle, le shujšana in slabotna je še bila.

Alexis Carrel

(iz knjige *Potovanje v Lurd*)

Alexis Carrel (1873 — 1944)

Pretrsljiva je življenjska zgodba tega vrhunskega znanstvenika, nobelovca, ki je Bogu obljubil, da bo veroval, če bo videl čudež. Doživel je čudežno ozdravljenje in v svoji poštenosti priznal, da medicinska veđa tega ne zna pojasniti. Toda verovati še ni mogel, kajti vera je milost. Moral je prehoditi še dolgo pot, preden je v njegovem srcu zasijala luč vere.

Alexis Carrel se je rodil leta 1873 v bogati družini blizu Lyona v Franciji. Pri štirih letih je ostal brez očeta. Breme vzgoje je padlo na ramena matere, kateri pa so veliko pomagali njeni bratje. Alexis je odraščal v okolju, ki je bilo premožno, kulturno in pobožno. Gimnazijo je obiskoval pri jezuitih, medicino je študiral v Lyonu. Bil je eden najboljših študentov, zelo samostojen in z izrednim darom za opazovanje. Vse svoje sile je usmeril v študij, čisto znanost, zanemaril pa je duhovno vzgojo. Navduševal se je za scientizem, modroslovnini nazor, ki trdi, da samo znanost nekaj velja, saj bo dala odgovore na vsa človekova vprašanja. Že kot študent je izgubil vero.

S tridesetimi leti je postal profesor na lyonski medicinski fakulteti. Takrat je Bog prvič potrkal na zanamarjeno dušo bleščečega mladega znanstvenika. Kolega zdravnik, ki bi moral v Lurd spremljati bolniški vlak, je bil zadržan in je prosil Carrela, če bi šel namesto njega. Sprva je negodoval, a je naposled le privolil, saj ga je mučila tudi radovednost. Menil je, da je nesmiselno govoriti o čudežih, kajti naravni zakoni so nespremenljivi. Če so kakšno ozdravljenje razglasili za čudežno, pomeni, da so bolnika

pred „ozdravljenjem“ preveč površno preiskali. Pripravljen se je bil ukloniti le trdnim dokazom.

Njegovo pozornost je pritegnila mlada umirajoča Marie Ferrand, ki je imela hudo tuberkulozno vnetje trebušne mreže. Bila je tako brezupen primer, da so vsi zdravniki dvignili roke od nje. Preiskal jo je tudi Carrel in potrdil diagnozo. Misli je, da bo dekle izdihnilo v njegovih rokah. Njeno stanje je bilo tako kritično, da ji je kopel pri lurškem čudežnem studencu prepovedal. Marie so z lurško vodo le umili in odnesli pred votlino. Carrel je bil ves čas ob njej. Potem se mu je zdelo, da sanja: umirajoče dekle je pred njegovimi očmi vstalo, njen obraz je dobil zdravo barvo, utrip žile je bil normalen. „Ozdravljena sem!“ je vzkliknila Marie in prosila za kozarec mleka. Carrel ni mogel verjeti. Z dvema drugima zdravnikoma je ozdravljenko natančno pregledal: nobenega dvoma ni bilo — bila je popolnoma zdrava.

Svoje doživetje je Carrel opisal pod izmišljenim imenom dr. Lerrac v knjigi *Potovanje v Lurd*. V Franciji, ki je bila tedaj veri nenaklonjena, si je s svojo knjigo onemogočil znanstveno kariero. Odpotoval je v ZDA, kjer je za svoje raziskovalno delo leta 1912 prejel najvišje znanstveno priznanje — Nobelovo nagrado za medicino.

Njegova pot k veri je bila še dolga in naporna. V domovino se je vrnil 1939 že kot vernik in zapisal: „Hočem verovati vse, kar nas Cerkev uči. Moj razum ni naletel na nikakršno nasprotje med vero in znanostjo. Življenje je v tem, da ljubimo, da pomagamo drugim, da molimo, da delamo . . .“ Umril je 1944 globoko veren in srečen.

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

KATOLIŠKI GLAS: RAZVOJ DEMOKRACIJE V SLOVENIJI

Srbski pohod na Ljubljano je preprečen. Pred skupščino Slovenije se je 1. decembra sicer zbralo okoli 30 Srbov in je policija osem ljudi odpeljala. Takoj po simbolični kazni so vse tudi izpustili. Naslednji dan je beograjska Politika pisala o neverjetni represiji slovenske policije. Čez celo naslovno stran je slovensko politiko razglašala za režim, ki je s svojo demokracijo skrajno dvoiličen.

„Miting resnice“ se je sicer zgodil, saj je sedaj vsem, ki so hoteli na pohod v Slovenijo, in vsem ki so za njim stali, jasno, da **slovenski narod noče nikakršnega vsiljevanja od zunaj**, še najmanj pa ta trenutek iz Miloševićeve Srbije.

Srbska politika je takoj po prepovedi mitinga v Ljubljani panično reagirala ter razglasila svojo ekonomsko blokado Slovenije. To blokado spremlja močna medijska podpora. Srbska politika je s tem naredila svojemu gospodarstvu medvedjo uslugo, saj **ta ekonomska blokada Slovenije sploh ne bo ne vem kako prizadela**, največ po-

sledic bodo čutila prav srbska podjetja.

Na drugi strani Miloševićeva klika že več mesecev cilja tudi na zvezne organe. Tako je poleg liberalne Slovenije ves čas na udaru Marković. Iz Srbije se je vsul plaz zahtev po odstopu predsednika Jugoslavije Drnovška — ker je Slovenec — in po odstopu Zveznega izvršnega sveta (uradno zaradi njegove nemoči proti inflaciji). Stroge reforme, ki jih napoveduje ZIS, bi namreč srbsko gospodarstvo še bolj dotokle, saj bi šlo ogromno tovarn v stečaj, brezposelnost bi vrtoglavo narasla in socialni nemiri bi uničili kariero Miloševića ter njegovih.

V Beogradu pa se pojavljajo vedno glasnejši opozicijski glasovi. Te dni kroži po Beogradu razglas 30 visokih beograjskih intelektualcev. V izjavi **zahtevajo odstop komunistov z oblasti in parlamentarno demokracijo**. Tudi napovedujejo v Beogradu ustanovno skupščino nove politične organizacije združenih opozicijskih skupin pod imenom Gibanje za demokratično obnovo.

Pravkar se je povezalo 12 hrvaških političnih opozicijskih skupin zaradi spoznanja, da jih je uradna oblast ignorirala.

V Sloveniji so izkušnje z okroglo mizo pokazale, da se je slovenska uradna politika pripravljena z opozicijo le pogovarjati, ne pa pogajati. V praksi **ta politika ni naredila prav nič**, da bi dokazala, da je v resnici pripravljena **na prehod iz enopartijske države v civilni parlamentarizem**. Slovenska opozicija je bila pač premalo organizirana in agresivna. Razvoj parlamentarne demokracije v Sloveniji gre tako počasi tudi zaradi zunanjih faktorjev: vojske, federacije in Miloševićevega fanatizma.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica, 14. dec. 89/1.

MLADINA: NEODVISNA SLOVENIJA

Ker se bojkot Slovenije dogaja znotraj zvezne države, se znova postavlja vprašanje o smislu nadaljnjega obsto-

KPS si je za geslo v predvolilnem boju za aprilске volitve privzela geslo **EVROPA ZDAJ!**

ja slovenske republike znotraj jugoslovanske federacije. Podatki o velikih vsotah, ki jih Slovenija daje v jugoslovansko blagajno, so znani, prav tako tudi razmišljanja o negotovi usodi, ki bi majhno republiko pričakala po odcepitvi od Jugoslavije. Toda na odcepitev kljub temu ne bi smeli gledati kot na „separatizem“. **Odcepitev je namreč samo del pravice naroda do samoodločbe**, ki v mednarodnem pravu pomeni eno izmed temeljnih načel, iz katerega izvirajo vse druge pravice. Odcepitev je kot takšna izraz težnje ljudi po svobodi.

Odcepitev predpostavlja, da je cena, ki jo moraš plačati za svobodo, velika, a še zmeraj manjša od tiste, ki bi jo moral plačevati za vsak dan mizernejše življenje. In če slovenski državljani v bodoče ne bodo več želeli živeti v državi, kot je Jugoslavija, je popolnoma naravno, da si bodo sami in po svo-

Evforično ploskaje, s katerim je skupščina SR Slovenije pozdravila razglasitev izrednih razmer v Sloveniji, in odobravanje, ki ga je namenila policijskemu ministru, katerega bi bila že zdavnaj dolžna odstaviti, sta prava resnica demokracije na Slovenskem.
TELEX, Ljubljana, 14. dec. 89/12.

Po eni strani se (slovenska uradna politika) usti z legitimnostjo, po drugi strani pa se sama celó zaveda svoje nelegitimnosti. CK piše, da so „svobodne volitve edino mednarodno priznano demokratično sredstvo za zagotavljanje legitimnosti oblasti“.

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 19. dec. 89/3.

ji svobodni odločitvi vzpostavili državo, ki jim bo ustrezala.

Vsekakor za slovensko odcepitev od Jugoslavije ni odločilnega pomena domnevna maloštevilnost slovenskega naroda, saj so si po drugi svetovni vojni pridobile neodvisnost tudi države z le nekaj sto tisoči prebivalcev (Malta, Maldivi, Dominica, Antigua).

Toda konec koncev ne gre le za to, ali se je mogoče odcepiti, ampak predvsem za to, ali je takšna poteza modra. Odcepitve so tudi neprijetne. Kako poravnati mednarodne obveznosti stare države? S kakšno vsoto izplačati Republiko Slovenijo, ki je desetletja prispevala izjemno velik finančni prispevek v zvezne sklade? In končno — ali je Slovenija sploh sposobna preživeti sama, prepuščena svetovnemu trgu, brez varnega in gotovega zaledja sicer zanikrne, a vendarle velike države? Ali bi odcepitev res bila samomorilsko dejanje?

Ko smo Emilu Milanu Pintarju, vodju projekta Slovenija 2000, navrgli, da bi to bil lahko samomor, nam je odvrnil:

„Ne, mislim, da je beseda samomor le nekoliko prehuda. **Odcepitev Slovenije bi bila zelo tvegana odločitev**, ki jo je težko oceniti, toda **prepričan sem, da bi preživel.**“ Po njegovem mnenju je za Slovenijo v tem trenutku odločilnega pomena nekaj nujnih korekcij sistema. Za Emila Milana Pintarja je temeljno vprašanje, ali ima Slovenija razvito „samonosilno ekonomijo“. Da bi Slovenija vzpostavila „samonosilno ekonomijo“, bi bilo po njegovem mnenju treba najprej vzpostaviti lasten finančni obračunski sistem, oblikovati sklad za pospeševanje mednarodnega gospodarskega sodelovanja, poenostaviti sistem upravljanja, spremeniti način in stil dela ter uvesti večstrankarsko parlamentarno demokracijo.

Pintar: „**Če bi Slovenci v prihodnjem obdobju dobili vlado, ki bi zavestno uresničevala tudi takšen scenarij, potem bi v treh do petih letih že imeli samonosilno ekonomijo, s katero bi nam uspelo preživeti. Že pred leti se je namreč pričel proces odtujevanja Slovenije Jugoslaviji. Sprva je bil zelo počasen, toda sedaj je vse hitrejši.** V tem trenutku Slovenci še nismo pripravljeni na odcepitev, vendar ukrepi, ki jih izvaja Srbija, potiskajo Slovenijo na to pot.

MLADINA, Ljubljana, 15. dec. 89/6 in 7.

DEMOKRACIJA: ČE MAČKI STOPIŠ NA REP

Zakaj CK ZKS tako vneto zagovarja legitimnost sedanje skupščine? Odgovor je povsem preprost. Zato, ker je v glavnem njegova. V njej ima večino, kajti **sedanja skupščina ni bila izvoljena na svobodnih in poštenih volitvah**, ampak je bila izbrana po nekakšnem samoupravnem receptu, ki niti ne zasluži naziva „volitve“.

Sedaj partija ponuja predčasne volitve, misleč, da si je ob priliki prepovedi mitinga resnice v Ljubljani ustvarila takšen volilni kapital, ki bi ji, ob za zdaj še šibki opoziciji, prinesel dovolj glasov za zmago. To hkrati kaže, da se boji, da bo ta isti kapital tja do pomladi skopnel s snegom in da se bo opozici-

ja do pomladi zadovoljivo organizirala tudi na terenu.

Najbrž je sklepanje strategov CK ZKS pravilno. Partija ima sedaj večje možnosti na volitvah, kot pa bi jih najbrž imela spomladi, vendar ta razlika ni izražena v zmagi ali porazu, temveč npr. v 15 do 25 %, ki bi jih morala dobila v tem času, in **2 do 10 % glasov**, kot jih lahko danes **podobna stranka dobi v vsaj relativno civiliziranih in kulturno osveščenih družbah**. Trdno sem prepričan, da smo Slovenci in drugi državljani Slovenije že na takšni razvojni stopnji, da znamo ločiti med plevami in zrnjem.

Naravnost cinično pa je v stališčih CK ZKS namigovanje na strah in preplašenost med opozicijo. To javljajo ljudje, ki so vsaj v grobem seznanjeni z ukrepi zvezne vlade, ki se pripravljajo, za vse nas ostale pa je to skrivnost. **Poleg tega so v tem istem CK ZKS desetletja sedeli in še sedijo ljudje, ki so obsojali, zapirali in mučili politične nasprotnike, ali pa so jih z istimi nameni izročali vojaškim oblastem.** Danes pa ne zamudijo nobenega trenutka, da ne bi obsodili preganjanja političnih nasprotnikov (seveda v Srbiji), da se ne bi pobahali z dejstvom, češ da jih v Srbiji napadajo zaradi njihove naprednosti in obrambe življenjskih interesov slovenskega naroda.

Takšno bahanje je povsem odveč. Danes je povsem očitno, katere poteze slovenskih oblasti so res bile v našo korist in katere ne. Ni resno, če se npr. Kocijančič in Smole obnašata tako, kot da njuno ime na transparentih srbskih mitingašev odtehta njuni izvolitvi na svobodnih in poštenih volitvah.

Kolikor je pa dejansko strahu v tem času med Slovenci, pa je ta povsem upravičen. Nenazadnje je pogojen tudi s slabimi izkušnjami, ker ne vedo, do katere meje se lahko zanesejo na svojo sedanjo enostrankarsko oblast, ki se v zvezi z nacionalnim vprašanjem še ni niti zares postavila na noge, temveč takole bolj oprla na rep.

Janez Janša
DEMOKRACIJA, Ljubljana, 19. dec. 89/1.

(Dalje na 13. strani)

Slovenija

Moja dežela.

od tu in tam

BLED

Špecerija Bled je pred novim letom odprla v novem trgovsko-turističnem centru na Bledu 350 kvadratnih metrov veliko samopostrežno trgovino, ki je med najsodobnejše opremljenimi na Gorenjskem. Naložba jo je stala nekaj več kot 1,8 milijona nemških mark. Špecerija namerava letos posodobiti trgovino pri avtobusni postaji v Radovljici, sicer pa je v zadnjih letih prenovila, kupila ali na novo zgradila trgovine na Lancovem, v Zasipu, Ljubnem, v Zapužah in v Lescah.

BOVEC

Prvi zimski glasbeni večeri v Bovcu so prijetno presenetili tako s kakovost-

jo treh koncertov kot tudi z obiskom občinstva. Kot pravi Sergej Wojčický, ki kot zasebnik upravlja z bovškim kulturnim domom, ki je bil prizorišče glasbenih večerov, je glede odziva občinstva bilo tokrat opaziti bistven napredek. Na prvi „večer“ je prišlo 250 poslušalcev, drugega se je udeležilo 60 ljudi, tretjega pa je poslušalo 80 ljubiteljev klasične glasbe. Med poslušalci je bilo precej turistov, veliko pa se je obiskovalcev koncertov pripeljalo iz Kobarida, Tolmina in drugih krajev občine. Namen večerov, ki naj bi postali tradicionalni, je k turistični ponudbi Bovca, ki je doslej slonela le na športu in zabavi, dodati še kulturo. Ta zamisel je navdušila tudi bovško turistično društvo in Kompasove hotelirje, ki so skupaj z zvezo kulturnih organizacij tolminske občine in Zavarovalnico Triglav, ki je pomagala kot pokrovitelj, sklenili odpreti vrata Bovca kulturij gosteje kot doslej.

CANKARJEV SPOMENIK na Rožniku, ob gostilniškem vrtu.

ČRNOMELJ

Črnomaljši so računali, da bodo v minulem letu ohranili stopnjo zaposlenosti iz leta 1988. Kot kažejo prve ocene, se jim to ni posrečilo. Ob koncu leta so namreč imeli tri odstotke manj zaposlenih kot v letu 1988.

Manjše število zaposlenih je posledica reorganizacij in racionalizacij, saj v firmah namesto upokojenih delavcev in tistih, ki so odšli, večinoma niso zaposlovali na novo, temveč so delo preredelili.

Zaradi takšnega položaja ni čudno, da je bilo vse več nezaposlenih — ob koncu leta že 271. Dela ne morejo dobiti predvsem tisti, ki so brez šol oziroma imajo te šole le do tretje stopnje. Z zaostrovanjem gospodarskih razmer pa se, žal, povečuje tudi število nezaposlenih s četrto in peto stopnjo izobrazbe, kar pa je slabo, saj takšne kade črnomaljsko gospodarstvo potrebuje.

DOBROVO

Briške krajevne skupnosti že vrsto let uspešno sodelujejo z občino Krmin. In sicer na najrazličnejših področjih. Tudi briška klet ima že precej

Zbogom, *realsocializem*...

KRANJSKA GORA, alpska vas pod vzhodnimi Julijci.

časa stike s kletjo v Krminu. Pred kratkim pa je s kletjo KZ Goriška Brda navezalo stike vinarstvo vinogradniško društvo Chei Dal „Tajut“. V spomin na prvo srečanje so Bricem prinesli dve veliki steklenici krmanskega vina z ročno izdelanimi grboma briške kleti in Krmina.

IDRIJA

Med posrečene domislice idrijskih kulturnih krogov se je vsekakor uvrstila tudi prireditve na 11. obzoru idrijskega rudnika, kjer so skoraj 300 metrov pod zemljo predstavili skupini povabljenih fotomonografijo dr. Rafaela Podobnika. S to prireditvijo so Idrijčani simbolično oznanili, da bo del idrijskega rudnika postal muzej.

JESENICE

V jeseniški bolnišnici so že dobili nujno potreben nov inkubator za novorojenčke, s katerim so z velikim veseljem nadomestili enega od dveh inkubatorjev, ki je odpovedal. Inkubator so pravzaprav kupili številni posamezniki, ki so zanj darovali 206.000 dinarjev, odločilno pa je k temu pomagala pomoč Ivana Krambergerja iz Negove.

Akcija za zbiranje denarja je bila uspešno zaključena celo hitreje, kot so v bolnišnici pričakovali. Začela se je v začetku novembra, ko je Ivan Kramberger daroval okoli 8000 dinarjev. Zlasti

velik odmev pa je dobila po oddaji v Radiu Triglav Jesenice in po pozivih na pomoč tudi v drugih sredstvih obveščanja. Odzvalo se je zelo veliko ljudi (zaposleni v bolnišnici so zbrali 18.000 dinarjev). Okoli 300 jih je denar nakazalo, prav toliko jih je prineslo denar kar v bolnišnico. Vključenih pa jih je bilo dosti več, saj so nekateri prinesli denar v imenu vseh delavcev ali vsega razreda.

KAMNIK

Dobrodelna akcija, ki jo je decembra na pobudo gojencev Zavoda za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika začel sloviti dobrotnik Ivan Kramberger, je deležna prvih odmevov. Krambergerjevemu zgledu je sledilo še deset darovalcev, eden od njih je tudi kamniška delovna organizacija Svit, sicer pa se odzivajo zlasti zasebniki iz te občine. Spodbudno vsoto začetnega kapitala, ki ga bodo gojenci izkoristili za nakup dragih ortopedskih pripomočkov, je prispeval Ivan Kramberger, ki je iz svoje torbe tokrat potegnil 6900 dinarjev.

KOPER

Z rekordom — 5 milijonov ton preto-vo raznovrstnega blaga — lani v Luki Koper dokaj zadovoljno zaključujejo poslovno leto. Kot je na tiskovni konferenci povedal direktor Luke Bruno Korelič, je koprška edina med jugoslo-

vanskimi lukami, ki ji je uspelo povečati promet v primerjavi z letom prej. S 15-odstotnim povečanjem tranzitnega prometa pa so devizni iztržek v osnovni dejavnosti povsem izenačili z dinarskim. Lani so s tranzitom blaga (največ za Avstrijo, pa Madžarsko in Češkoslovaško) iztržili 21 milijonov dolarjev. Glede na to da so luške zmogljivosti skorajda optimalno izkoriščene, nameravajo v prihodnjih letih predvsem izboljšati kakovost storitev.

KOČEVJE

V kočevski Opremi so izdelali novo vrsto tkanine, ki so jo imenovali poroteks. Osnova te tkanine je umetna svila, na katero je nanešena plastična plast. Tkanina je z ene strani nepremočljiva, z druge strani pa prepušča vlago. Zato je izredno primerna za oblačila, ki so izpostavljena vlagi, medtem ko se človek v njej ne poti. V svetu že poznajo podobno ameriško tkanino goreteks.

Kočevci so sedaj poslali svojo tkanino testirat v laboratorije v ZRN, saj želijo imeti svoj izdelek ocenjen. Nameravajo ga tudi izvažati. Kot kažejo dosedanje raziskave, je poroteks s svojimi lastnostmi zelo podoben ameriški goreteksu.

KRANJ

„Do konca decembra smo vpisali v sodni register 205 novih, večinoma za-

sebnih podjetij, 369 takih vlog pa je še nerešenih," je povedal predsednik Temelnjega sodišča Kranj Vasilij Novak.

Lani so v vložišču registrirali 1080 zahtev po podjetjih, leta 1988 pa le 369. Na osmih desetinah vseh prijav so podpisani zasebniki, ki bi radi overovljena potrdila o podjetjih. Velika večina se odloča za strokovno nudenje različnih svetovalnih storitev, trženje, ustanavljanje trgovin, med vsemi pa so le redki posamezniki, ki bi radi tržili s proizvodno dejavnostjo.

Predsednik Temelnjega sodišča Kranj trdi, da so za izvedbo čim hitrejših registracij to službo podvojili, tako da zdaj spise rešujeta dva sodnika.

KRANJ

Združena opozicija političnih strank v Kranju, povezana v Demos, je pri predsedniku občinske skupščine vložila zahtevo za razveljavitev sklepa o imenovanju občinske volilne komisije in o tem napisala izjavo za javnost. Komisijo je občinska skupščina imenovala na zadnji seji prejšnji teden.

Opozicija očita vodstvu skupščine, da je predlog kandidatov za to komisijo predložilo šele na seji, tako da delegati niso mogli prej preveriti njene sestave. Kot zdaj ugotavljajo v Demosu, je v komisiji preveč članov ZK, z morebitno zamenjavo z namestniki pa je mogoče dobiti povsem enobarvno strankarsko sestavo. Po mnenju opozicije zaradi tega obstaja možnost vplivanja na volilne rezultate, zato ta predlaga, da novo občinsko komisijo oblikujejo iz enakega števila predstavnikov oblasti in opozicije. „Visoke besede o prvih poštenih volitvah pri nas smo vzeli zares, če pa sodimo po tem prvem dejanju, postopek imenovanja in sestava komisije zbuja dvom o poštenih namenih oblasti," je zapisano v omenjeni izjavi za javnost.

KRANJSKA GORA

Na letni skupščini Turističnega društva Kranjska gora v začetku decembra so ugotovili, da se je število članov v enem letu od 700 povečalo na blizu 1250. To kaže, da je društvo zaživelo s krajani oziroma krajani z društvom. Veliko truda so lani vložili v

dograditev vršiške obvoznice. Težave so bile pri gradnji novega trgovskega centra, pospešila pa se je tudi gradnja teniškega centra za Gmajnico. Med večjimi akcijami je bilo tudi ocvetličenje kraja, dokončna ureditev trga in preselitev društva v nove prostore. Odprli so dve novi menjalnici, izdali nov prospékt Kranjske gore in nov načrt sprehajalnih poti. Pred tem so ustanovili tudi pododbor v Podkorenu in v Gozd Martuljku. Vaški odbor v Podkorenu pa je pripravil tudi več prireditev pod domačo lipo.

KRŠKO

V Jedrski elektrarni Krško so 1989 proizvedli rekordne 4,6 milijarde kilovatnih ur električne energije (namesto načrtovane 4,1 milijarde) in slovenskemu in hrvaškemu elektrogospodarstvu z nadplanskimi kilovatnimi urami elektrike prihranili dobrih 17 milijonov dolarjev.

Rekordna je bila tudi izkoriščenost (86-odstotna). Kot je povedal predsednik poslovnega odbora JE Krško Stane Rožman, je število ustavitov obratovanja elektrarne vsako leto manjše, lani so obratovanje ustavili le štirikrat. „Takšni rezultati nas uvrščajo v zgornjo četrtino svetovnega povprečja," je dejal Stane Rožman in dodal, da je bilo zaradi precej manjšega števila ustavitov tudi precej manj škodljivih izpustov v okolje.

LESCE

Januarja je bil v Lescah ustanovni občni zbor podružnice Slovenske kmečke zveze za radovljiško občino. Cilje Slovenske kmečke zveze je predstavil njen predsednik Ivan Oman, ki je tudi dejal, da kmetje ne morejo biti zadovoljni z gesli kot Evropa zdaj ali Za evropsko kakovost življenja, ko pa vemo, da so nas tisti, ki nam zdaj obljublajo Evropo, desetletja vodili proč od nje. V Kmečko zvezo se je včlanilo nekaj več kot 30 kmetov, imenovali pa so tudi člane upravnega odbora in delegate za občni zbor zveze.

MARIBOR

Predstavniki vseh mariborskih strank so imeli na okrogli mizi za pravo volitev v Mariboru zelo usklajena

Veža PREŠERNOVE ROJSTNE HIŠE v Vrbi.

mnenja glede financiranja volitev. Dogovorili so se, da bo najnujnejši denar za izpeljavo predvolilnega boja dobila vsaka stranka, ki bo imela vsaj 200 re-

Župna cerkev v ŠENTVIDU pri Ljubljani.

Župna cerkev SV. TROJICE V LJUBLJANI z razgibanim pročeljem v duhu beneškega baroka.

gistriranih članov. Na voljo sta dva finančna vira: prvi je denar za redno financiranje DPO, ki ga zaradi večjega števila strank zdaj v proračunu že zmanjkuje, drugi pa je denar za izvedbo volitev. Stranke bodo dobile iz proračuna vrnjenega le toliko denarja, kolikor jim ga bo pripadlo glede na izid volitev.

METLIKA

Bojkot slovenskega blaga v Srbiji, ki ga zaznavajo (bistvenega vpliva ni) v obeh metliških tekstilnih tovarnah, v Kometu in v Beti, je spodbudil zaposlene k razmišljanju o prispevkih za manj razvite. Vse več je zahtev po javni objavi podatkov, koliko se steče neposredno k manj razvitim. Metličani uradno že dolgo niso več nerazviti, vendar so pri marsičem na slabšem kot prebivalci manj razvitih občin v drugem delu Jugoslavije. To ljudem ni všeč, saj torej Metličani podpirajo tiste, ki imajo v marsičem boljšo infrastrukturo.

MURSKA SOBOTA

V vaseh Tropovci, Gradišče, Vanča vas, Rankovci in Borejci so na referendumu glasovali za uvedbo krajevnega samoprispjevka. Denar iz samopri-

spevka bodo porabili v glavnem za ureditev skupne mrliške veže, ureditev vaških domov, ulične razsvetljave in podobnega. Zaposleni bodo za samoprispjevke plačevali dva odstotka osebnega dohodka.

NOVA GORICA

Ob koncu leta so v Ajdovščini — tu so odprli tudi novo zgradbo Komerzialne banke Nova Gorica s 1800 kvadratnimi metri površine — ustanovili delniško družbo Komerzialna banka Nova Gorica. Ustanovilo jo je 161 delničarjev, predvsem podjetij in organizacij iz severnoprimske regije. V banki imajo 60.601 delnico, ustanovitveni kapital pa znaša nekaj več kot 60,6 milijona dinarjev. Za vršilca dolžnosti direktorja Ljubljanske banke Komerzialne banke Nova Gorica so imenovali dosedanjega predsednika poslovnega odbora Zorka Debeljaka.

OTIŠKI VRH

Na Koroškem je ta čas najbolj „priljubljena“ trgovina gotovo Mesninin diskont v Otiškem vrhu pri Dravogradu. Nedavno odprti lokal na stičišču treh dolin je zaradi bogate ponudbe in

razmeroma nizkih cen izjemno dobro obiskan. Koroški mesarji v njem po nižjih cenah ne prodajo le svinjske polovice, temveč vse vrste svežega mesa, poltrajne, trajne in suhe mesne izdelke, mesne in zelenjavne konzerve, delikatesne izdelke, testenine, kavo, pijače, začimbe itd. Z bogato ponudbo so koroški mesarji napravili kar lepo konkurenco včasih okorelim trgovcem.

PRIDVOR

Po približno dvajsetih letih so krajani Pridvora in okoliških vasi znova dobili svojega frizerja: Božena Ražman je namreč v pritličju nove stanovanjske hiše uredila sodoben frizerski salon, ki so ga verjetno najbolj vesele žene s podeželja. Te so se doslej morale voziti v Koper. Zdaj so prav ženske tudi najpogostejše stranke v Boženinem salonu. Med tednom v salonu ni gneče, saj se stranke praviloma naročajo po telefonu, konec tedna pa mora Ražmanova urnik večkrat podaljšati.

ŠKOFJA LOKA

Posledice gospodarske krize so se v škofjeloški občini v lanskem letu pokazale v tem, da industrija, ki je nosilna dejavnost gospodarstva, ni uspela obdržati koraka z letom 1988. Precejšnje težave so še pri urejanju prostora in na nekaterih drugih področjih. Ob tem pa so lani v občini opravili tudi več pomembnih izboljšav in dosegli viden razvojni napredek, še posebno pri graditvi komunalne infrastrukture.

SLOVENJ GRADEC

Koroški radio iz Slovenj Gradca je svoj program začel oddajati v stereo tehniki. Nova studijska oprema je veljala 120 tisoč DEM, denar zanjo pa so prispevali radijski kolektiv sam, koroška podjetja, občani itd., pri izpeljavi investicije pa je precej pripomogla tudi slovenska kmečka gospodarska zadruga iz Pliberka v Avstriji. Koroški radio, ki tedensko oddaja 45 ur programa (oddaje imajo vsak dan), zaposluje devet ljudi, od tega štiri novinarje. Slišnost Koroškega radia je s pomočjo oddajnika na Plešivcu izredno velika.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG: JUGOSLOVANSKO PRETIRANO MOČNO ZDRAVLJENJE GOSPODARSTVA

Jugoslovanska vlada namerava dinar razvrednotiti v razmerju 1 proti 10.000. „Novi dinar“ naj bi bil svobodno zamenljiv in do 30. junija priključen tečaju marke. Za marko bo sedem novih dinarjev, za dolar 12. Jugoslovani naj bi lahko spet kupovali devize v neomejeni množini. V okviru protinflacijskega programa je poleg tega Markovič naznanil izravnani proračun, sprostitvev obresti in cen do 30. junija in pa zamrznitev plač po tečaju marke, kakor so bile v novembru.

Jugoslovanska vlada se nadeja, da bo s temi ukrepi spravila lansko inflacijsko stopnjo 2000 % na 13 %. Za ozdravitev onemoglega gospodarstva računa Markovič štiri do pet let. Predvidoma bodo letošnje dejanske plače še nižje kot lanske.

Vmešavanja politike v gospodarstvo mora biti enkrat za vselej konec, je zahteval Markovič. Omenjeni program utegne sedanjo stopnjo brezposelnosti (15 %) hitro povečati, s čimer bo prizadetih mnogo ljudi, a to je cena za pot iz krize, je rekel.

Reformni program je že zdaj v nevarnosti: ostra kritika prihaja posebno iz Srbije in Slovenije. Čuti je bilo, da bodo načrtovani ukrepi prinesli gospodarsko škodo in da jih socialno ni mogoče zagovarjati.

Že ob nastopu svoje službe je Markovič terjal korenito zdravljenje oslabelega jugoslovanskega gospodarstva. Po mesecih obotavljajočih se reform in meglenih tipanj skuša sedaj jugoslovanska vlada te misli udejaniti. V središču načrtovanega krepkega zdravljenja stoji na eni strani **zamrznitev plač, zaprtje nedonosnih državnih podjetij, varčevanje pri javnih izdatkih in oklestenje denarja**, po drugi strani pa **uvedba popolne za-**

menljivosti dinarja, to je možnost slehernika, da svobodno zamenja dinarje v marke ali dolarje.

Upanja ob najnovejšem od mnogih jugoslovanskih gospodarskih poskusov **so izredno majhna**. Že sedaj živi velik del prebivalstva na robu revščine ali celo malo pod robom in noben čudež ni, da so beograjski delavci že napovedali opozorilne stavke: pas je komaj še možno tesneje stisniti. Osrednji vladi bo ob teh okvirnih pogojih skoraj nemogoče znižati astronomsko stopnjo inflacije (2000 %) na načrtovanih 13 %, zlasti še, ker ima očitno le zelo pomanjkljiv nadzor nad množino denarja. S tem ostaja tudi načrtovana zamenljivost dinarja za marke čista sanjska želja in ni izključen „množični beg“ v marke. Srbija in Slovenija imata močne razloge, da to korenito zdravljenje odklanjata, a boljših receptov tudi sami nimata.

Jugoslaviji bo komaj uspelo, da bi sama sebe potegnila za lase iz krize, gospodarstvo je le preveč omajano, zadolženost v tujini previsoka. **Navdihovati se bo morala pri drugih sredozemskih državah**, npr. pri Španiji: tam so našli priključek na industrijsko dobo s prvovrstnim razvojem turizma (namesto z le cenenimi ponudbami) in z odprtimi mejami za tuje naložbe.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 20. dec. 89/25.

V Jugoslaviji bodo najkasneje do konca 1991 izdali **nove bankovce in kovance**.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 21. dec. 89/25.

JUGOSLAVIJA TEŽI ZA VEČSTRANKARSTVOM

CK ZKJ se je izrekel za to, da se **opove monopolu partijske oblasti** in da tekmuje z drugimi političnimi strankami. Hrvaški Vjestnik je pred nekaj tedni spraševal, ali se bo Jugoslavija nekoč tolažila s tem, da sta Romunija in Albanija prišepali še za njo, ko jo je Vzhodna Nemčija že prehitela.

V Sloveniji in Hrvaški so zadnji čas že pripustili druge politične stranke, v Srbiji z določenimi omejitvami. Nasprotniki večstrankarstva, med njimi visoki častniki, so izrazili bojazen, da se ustanovljajo nove stranke v Jugoslaviji

Konec Jugoslavije kot državne skupnosti s spodobno skupno vlado je neizbežen. Vprašanje slovenske samoodločbe je le vprašanje časa. Dozoreva skoraj samo po sebi.

**DEMOKRACIJA,
Ljubljana, 19. dec.
89/5.**

ne le pod svetovnonazorskimi, marveč tudi pod narodnostnimi vidiki, s tem pa utegnejo ogroziti enotnost Jugoslavije.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 28. dec. 89/6.

Kot prva jugoslovanska republika je **Slovenija dovolila druge politične stranke kot tekmece ZK**. Republiški parlament v Ljubljani je s tem v zvezi spremenil volilni zakon. Po tem bo za stranke naprej priznanih devet skupin. Te se bodo lahko udeležile v aprilu parlamentarnih volitev. Stroške za te nove skupine bodo do volitev poravnali iz državnega proračuna. Druge stranke se lahko pri oblasteh vpišejo po zelo preprostem postopku.

V podjetjih in v državni upravi je ustanavljanje partijskih celic vnaprej prepovedano. ZK se mora iz podjetij umakniti v enem letu.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 29. dec. 89/6.

Jože Smole je po TV sam sebe razglasil za legitimnega predstavnika. Najbrž je pozabil, da smo zadnje svobodne volitve v Jugoslaviji in Sloveniji imeli leta 1938, na njih pa so volili le tisti, rojeni pred letom 1919.

**DEMOKRACIJA,
Ljubljana, 19. dec.
89/16.**

ivan cankar

na klancu

roman

Mati je stala na pragu in je gledala za njo dolgo — Francka se je okrenila samo enkrat, a vedela je ves čas, da stoji mati na pragu, in sladko ji je bilo, da bi se zasmejala.

Domislila se je dóma, otrok, ki čakajo nanjo lačni, in pospešila je korake — toda glej, skrbi ni bilo nikjer več, vse je bilo dobro in prijetno in goldinar je bil skrbno zavit v robcu . . .

Došel jo je kmet z vozom, ustavil je konje in vzel pipo iz ust.

„Kam pa, sosedu?“

„Na Goličevje.“

„Prisedite!“

Francka se ni nič začudila, da je bil kmet tako prijazen — vse na svetu je bilo zdaj dobro in prijetno . . .

Prišla je domov, kupila je mesa in je skuhala juho. Sedeli so za mizo, mož in otroci, in so jedli in so bili veseli. Francka je nalila juhe v skodelico, odgrnila je zastor in je stopila k postelji, kjer je ležal oče.

„Juhe sem vam prinesla, oče!“

No, oče se ni ganil, čudno so gledale bele oče izza polodprtih trepalnic in obraz je bil siv, miren.

Francko je spreletelo, kriknila je in juha se je razlila po odeji.

Mihov je skočil izza mize, da je prevrnil stol, in otroci so se prestrašili . . .

Oče je umrl mirno, kakor da bi bil zaspal, nobenega glasu ni bilo, nobenega zdiha . . .

Ko so ga pokopali, so zapeli pev-

Francka se je poročila s krojačem Mihovom. Takoj po poroki pa so se začele nesreče. Najhujša je bila, ko je prišel v trg krojač iz mesta in odprl prodajalno z oblekami. Mihov je jel izgubljeni zaslužek.

Ko so povabili za govornika na veselici namesto Mihova novega trgovca, se je Mihov napil in mu zalučal kozarec v čelo. Za teden dni je moral v zapor.

Francko je trlo uboštvo in skrb za bolnega tasta. Mihov je pa večno sanjaril. Vedno pogosteje je iskal uteho v žganjarnici. Družbo sta mu delala čevljar in pisar, prvi revolucionar, drugi sovražnik revolucije.

Francka je šla k materi po denar.

ci lepo pesem na grobu. Tudi Mihov je pel, nič velike žalosti ni čutil in sram ga je bilo tega pregrešnega miru. Samo ko je prišel domov in je bila postelja prazna, se mu je srce za trenutek stisnilo, potem pa mu je bilo laže, skoro vesel je bil in ni vedel zakaj.

Pokopali so očeta vbogajme, celo šopke so si pogrebci sami kupili in cerkovnik je zvonil zastonj. Tako je bila na klancu navada. Mizar sam je bil siromak in dober človek. Dajal je vbogajme celo mrličem.

„Kaj bomo zdaj?“ je vprašala Francka.

Mihov se je začudil.

„Kaj pa smo doslej?“

Popolnoma se je bil pogreznil v dremajočo, leno pijanost. Pijan je bil, tudi če ves dan ni pokusil žganja, in zmerom bolj redke so bile trezne ure. In ob treznih urah se je dremajoča lenoba spremenila v utrujenost — slonel je s komolci na mizi, težke misli so mu klonile tilnik zmerom niže. A dolgo ni mislil — misli so se polagoma spreminjale v sanje, obraz je bil še zmerom resen in teman, skrbi pa so izginile in samo na čelu so pustile sled, globoko gubo . . .

Zima je prihajala, že so bile zjutraj rože na oknih. Nato je mraz malo ponehal in pričel je naletavati sneg.

Mati je prišla s hriba dol. Odprla je duri in je stopila v sobo

sključena, stara, v veliko ruto zavita.

„K tebi sem prišla, ker tebe ni k meni,“ je rekla in sedla za mizo.

Francka se je začudila, vesela je bila in nerodno ji je bilo obenem. Fanta sta bila v šoli, mala Francka se je igrala na tleh in se je skrila v kot, ko je ugledala tujo žensko. Mihov je sedel za mizo ob oknu, ozrl se je postrani in obšlo ga je upanje, da dobi denarja za žganje. Popravlil je bil učitelju zimsko suktnjo, toda učitelj ni plačal.

Mati je dala denarja in Francka je šla kuhat, Mihov pa se je napravil v žganjarnico . . .

Dan je minil veselo. Mati se je bala dolgega pota, trudna je bila in je ostala čez noč pri Mihovih.

Mož se je vrnil pozno, opotekal se je, ko se je slačil, in spal je stoji, še preden je legel na posteljo.

Mati in Francka pa nista spali dolgo v noč, pogovarjali sta se in kolikor bolj je bilo vse temno in tiho, toliko bolj jima je bilo mehko in blago pri srcu in govorili sta, kakor govore ljudje samo ponoči in kadar ni nič zla v njih dušah.

Mati je povedala, da Francka nima očeta — komaj je prišla na svet, je šel in ga ni bilo nikoli več, ni se zmenil ne zanjo, ne za otroka. V Ljubljani je to bilo, in potem se je mati poročila z dobrim, malo bolehnim človekom, ki je kmalu umrl, nekaj let potem, ko so se preselili na Leševje. Mati je preklinjala nje-ga, ki jo je pustil samo, preklinjala ga je in ga je ljubila kakor nikogar drugega na svetu. Ljudje so ji povedali, da se je poročil, in takrat je ugasnila ljubezen — mislila je dolgo časa, kako bi se pritihotapila k njemu in bi ga porezala z nožem po obrazu, zato da bi ga ne marala nobena več . . . Sovražila je tudi Francko, otroka, ki je bil ves plah in zbeگان, ker nikoli ni poznal ljubezni in ker ni bilo nikogar, ki bi ga kdaj pobožal. In senca tega sovraštva se je zgrnila čez vse njeno življenje — zato je bila njena pot tako trnova in bolečine polna. Zapisano je bilo ob njenem rojstvu, da bo hodila in da ne pride nikoli . . .

Francka se je stresla, ko je slišala te besede: sama je vedela,

Mati je preklinjala Franckinega očeta, ker jo je pustil samo, preklinjala ga je in ga je ljubila kakor nikogar drugega na svetu. Ko se je poročil z drugo, ga je zasovražila.

da hodi po strašni poti, da koprni in omahuje in da ne pride nikoli, da nikoli ne bo konca. Zasvetilo se je za trenutek in videla je pred sabo vse svoje življenje, videla je preteklost in prihodnost. Videla je, kako teče, majhna in slabotna za vozom, ki se ji umika neprestano: ona teče, z okrvavelimi nogami — toda nikoli ne doteče voza . . .

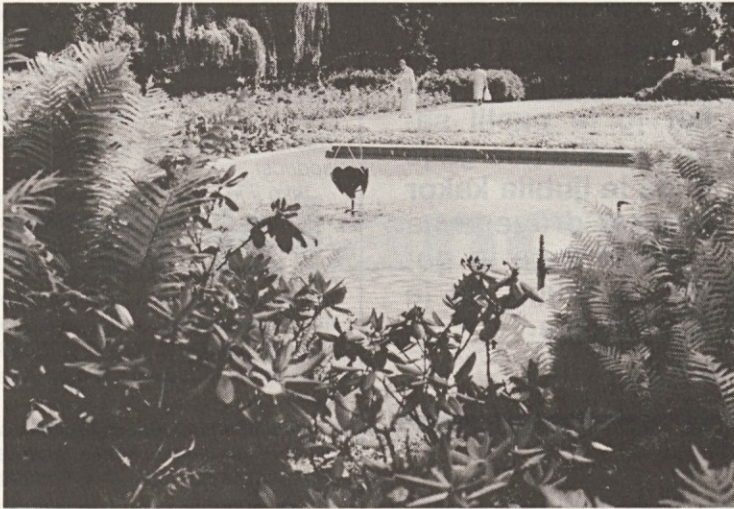
Ozrla se je po otrocih, ki so spali na tleh, in spreletel jo je silen strah — skočila bi dol in bi stopila prednje, da bi jih branila, majhne in slabotne, kakor so bili. Tam se je bližalo nekaj velikega, črnega — prihodnost.

Tako ji je gledalo v lice prekletstvo življenja, križev pot brez konca. Prestrašila se je in se je sklonila, toda zgrudila se ni. Majhna in slabotna se je branila s trudnimi rokami, noge so omahovale, toda stopale so dalje. Ob tej uri je videla jasno veliki križ, toda vzela ga je na rame . . .

Zaspala je, ko je bilo že proti jutru in zdramila se je kmalu. Mati se je odpravila peš domov in Francka jo je spremila do vrh klanca. Zmrzovalo je, sneg je bil pokrit s tanko ledeno skorjo, ki je hreščala in se lomila pod nogami.

Ko se je poslovila od matere, se je napotila Francka v trg. Šla je h gospé, pri kateri je časih šivala perilo. A gospa, bogata in skopa ženska, ni imela nič dela, dejala je, da naj pride pred prazniki.

Park v ZDRAVILIŠČU RADENCI.

Francka se ni vrnila naravnost na klanec, šla je po trgu dalje, po lepi cesti, mimo lepih hiš. Ko je šla mimo šole, se ji je zazdelo, da sliši sina, ki govori s tankim glasom. Postala je malo in sladko ji je bilo pri srcu.

Nato je prišla do hiše, kjer je prodajal krojač narejeno obleko. Šla je po drugi strani ceste in je gledala v tla. Krojač je stal na pragu pred zaprtimi vrati. Imel je suknjo s kožuhovim ovratnikom in na glavi črno kožuhovko. Zelo se je bil že zredil, njegov debeli obraz je bil vesel in zadovoljen, nos je bil malo rdeč od mraza in od vina.

„Dober dan, Mihovka, kako pa vi?“ je zaklical prek ceste.

„Slabo!“ je odgovorila Francka in je hotela dalje. Sram jo je bilo zakrpane sive rute in raztrganih čizmov.

„Kaj dela vaš mož?“ je vprašal krojač z resnim glasom in tudi obraz se mu ni več smehljajal.

„Spi.“

„Recite mu, da naj pride k meni, če hoče! . . . Naj pride prašat danes ali jutri! Dela lahko doma in plačam dobro . . . Naj pride prašat!“

Francka se je začudila, pogledala mu je naravnost v obraz in je videla, da se ni več hudomušno smehljajal.

„Ne vem, če pride, porečem mu.“ Hitela je domov, a ko je stopila v izbo, si ni upala spregovoriti.

Mihov je sedel za mizo in je bral. Oči so mu bile poslednji čas oslabele, motne so bile in rdeče obrobijene. Zato je nosil naočnike in kadar je tako sedel, sključen, suh, z velikimi naočniki v črnem okviru, je bil popolnoma podoben očetu. Delala se mu je tudi že pleša, in čelo, vse polno gub, kakor da bi bilo z nožem razrezano, je bilo zelo visoko.

„Tone!“

Ozrl se je in ni mu bilo prav, da ga je motila.

„Zdajle sem bila doli, v trgu, pri Majerici . . . Nič dela nima . . .“

„Zakaj mi to pripoveduje?“ si je mislil in je bral dalje. „Če ga ona nima, jaz ga tudi nimam.“

Francka je hodila v zadregi iz izbe v kuhinjo.

„Ne pojde!“ si je mislila na tihem in v tej misli je bilo mnogo srda nanj. „Zakaj bi ne šel? Vsi bi imeli kruha, vsa skrb bi bila pri kraju . . . Kar je bilo, je bilo, tako je pač moralo biti. Zdaj je drugačno življenje, je treba drugače misliti . . .“

Po kosilu je spregovorila. Mihov je sedel za malo mizo pri oknu in si je hotel nataktni naočnike, da bi bral. Francka je stopila k njemu in

mu je položila roko na ramo.

„Tone, dopoldne, ko sem šla skozi trg, me je ogovoril krojač . . .“

Mihov se je pričel tresti in je položil naočnike na mizo.

„Kaj imaš govoriti z njim? Kaj ima govoriti s tabo?“

„Pomisli, Tone, tako ne more več dalje . . . Otroci ne smejo stradati, zdaj ko hodijo v šolo . . .“

Mihovemu je bilo neznosno, pobegnil bi in grenak gnev se mu je dvigal v prsih.

„Kaj mi očitaš? Ali sem jaz kriv? Prinesi mi dela, pa bom delal!“

„Krojač je dejal, da bi ti dal dela, da pojdi prašat . . .“

Mihov je prebledel od jeze in ni mogel takoj odgovoriti. Tresel se je in je jecljal, naposled je pričel kričati, da se je Francka strahoma umaknila.

„K njemu delat? In ti si rekla, da pridem, o, da že pridem . . . Ti, ki nimaš sramu v sebi, ki nimaš časti . . . O, ti si se mu poklonila, lumpu: „Pride precej! Še danes, še to uro, in vam poljubi roko, ker ste tako usmiljeni, tako prijazni . . .“ In on se je smehljajal, lump, lump, lump! . . .“

Hodil je razburjen po sobi, sključen, s spačenim obrazom, potem je vzel klobuk in je šel in ga ni bilo do noči.

Ko se je vrnil, je bil pijan, pil je na upanje. Kredita je imel v žganjarnici do pet desetih.

Ko se je razpravljajal, je gledal po sobi s krvavimi očmi in pričel govoriti s hripavim glasom in težkim, jecajočim jezikom. Govoril je po-

Mihov je vedel na dnu srca, da ima žena prav, zato jo je sovražil. Doma ni mogel več živeti. Bil mu je, kot da gleda žena nanj z očitajočim pogledom, češ da ona zanj berači.

„Ona je kriva!“ si je mislil Mihov in se je ozrl nanjo s sovražnim pogledom. Ona je prinesla v hišo glad in siromaštvo, veselje pa je šlo. In zdaj mu hoče vzeti še čast.

zno v noč, še ko je ležal, že v poslanjah.

Francka mu je odgovarjala plašno, naposled pa je umolknila.

„Oropal me je, okradel, in zdaj bi mi dajal vbogajme. Cajgaste hlače naj bi mu šival, po dvajset soldov . . . , ki sem šival za gospodo, ko je bil on še berač . . . Lump! Ti nimaš časti. Ko bi imela kaj sramu v sebi, bi mu pljunila v obraz . . . Še dobro se ti je zdelo, ko te je ogorvil, tak debel gospod . . . Lump . . . Jaz mu bom pisal . . . O, jaz sem mu že pisal, da je zame kakor črv na cesti . . . , da naj nikar ne misli, da morda stradam in da česa potrebujem od njega. Prav nič ne potrebujem, še sam bo stradal, prej kakor jaz . . . Lump! . . .“

V pijanosti, v poslanjah se mu je zdelo resnično, da mu je že pisal, in vesel je bil, da mu je pisal tako imenitno pismo.

„Jaz nisem stradal nikoli in tudi ne bom . . . Preživim se pošteno . . . , pošteno preživim svojo družino . . .“

Ježilo ga je, da mu Francka ni odgovarjala, da mu ni pritrčila.

„Ali vas preživljam pošteno ali ne?“

„Pošteno,“ je odgovorila Francka.

„Zdaj gre malo nerodno, ampak bo kmalu vse drugače. Življenje se zmerom spreminja in če je danes slabo, bo jutri bolje . . . Jaz imam svoje misli, ti ne veš kakšne. Še imenitno se nam bo godilo . . . Ali veš, da so Hrastarju zarubili hišo? Kupčija z lesom je kakor loterija . . . in tako so mu zarubili hišo.

Lepa hiša, lep vrt, šest tisoč goldinarjev . . . Jaz mislim, da bi jo kupil . . . Tukaj mislijo ljudje, da je to kakšen denar, šest tisoč goldinarjev . . . Nič ni to . . . Bral sem, da je v Ameriki neki človek, ki ima tisoč mi-li-jo-nov . . .“

Izgovarjal je besedo „milijonov“ počasi, z resnim in spoštljivim glasom, zaspal je in je ponavljal še v sanjah: „Tisoč mi-li-jo-nov . . .“

Zjutraj je bil malo bolan, pljuval je neprestano, obšla ga je žalost in brezupnost. Njegove misli že dolgo niso bile več jasne, a zdaj se je popolnoma mešala resnica z domišljijo in ni mogel več razločevati natanko.

Domislil se je prejšnjega dne in spet ga je obšel srd. Obenem pa je začutil neko nezaupnost do svoje žene in prvokrat se je ozrl nanjo postrani, s sovražnim pogledom. Rodila se je v njem misel, ki je rasla in ki se je spremenila naposled v trdno prepričanje. „Ona je kriva!“ si je mislil in se je ozrl nanjo s sovražnim pogledom.

Nakopal si je bil breme, ki je bilo pretežko, da bi ga nosil, in se je zategadelj zgrudil pod njim, zgrudil se v to smradljivo jamo stradanja in siromaštva in umazanih skrbi.

Tega vsega prej ni bilo. Prej je živel med gospodo, odbornik je bil

bralnega društva in je govoril slavnostne govore in je pil vino.

Toda prišla je ona — in minilo je vse, kakor da bi odrezal. Naprtila se je nanj, naprtila mu je kopo otrok — „Na, redi jih!“ —

Tako se je pričelo to življenje, ona je prinesla v hišo glad in siromaštvo, veselje pa je šlo. Kako bi ne šlo, ko gleda zmerom, kakor da bi jo tiščali za vrat, ne zasmeje se nikoli, hodi po izbi kakor senca . . . In zdaj mu hoče vzeti še čast, stoji pred njim z objokanimi očmi in ga podi, da bi pokleknil pred noge lumpu, ki ga je bil okradel . . .

Kolikor dalj je mislil, s tem večjim zadovoljstvom se je pogrezal v srd in v grenka očitanja. Sladko mu je bilo, da je mogel sovražiti in očitati.

Postal je sredi izbe in se je ozrl nanjo.

„Kakšen obraz pa delaš? Kdo pa ti je kaj storil? Ali si mi nevoščljiva za tisto žganje?“

Francka se je prestrašila tega nenadnega hudobnega vprašanja, nikoli ji še ni bil tako govoril in tudi njegov obraz ni bil še nikoli tako zloben.

„Nič mi nisi storil, a zakaj bi se smejala?“

Nadaljeval je z rezkim glasom,

Rokav MURE.

tako da jo je zbadalo v srce kakor z nožem, ker ni vedela, kaj se je zgodilo in kaj mu je storila, da se jezi nanjo. Odgovarjala mu ni več, toda solze so jo zabolele v očeh.

„Le nikar ne misli, da sem tvoj hlapec, če vzamem kdaj kak sold od tebe . . . Tudi jaz zaslužim časih kaj — kam pa tisto? Kje pa so tisti trije goldinarji, ki jih je poslal učitelj oni teden? Kje pa so?“

Stopil je prednjo, roke na prsih prekrizane.

„Enega si vzel ti,“ je odgovorila Francka, „z dvema pa smo živeli teden dni.“

„Torej ste le živeli teden dni z mojimi denarjem, torej me le ne redite zastonj, á? In za tisti goldinar ti je pač žal, ki sem ga bil vzel. Ampak jaz ne bom sedel ves dan za pečjo, nisem otrok . . . Ti bi rada, da bi se zapisal tistemu lumpu, da bi mu delal tlako za osemdeset soldov na dan. Ampak jaz tega ne storim, nikoli ne, če vsi pocepate!“

Kričal je in je zamahoval z roko, hodil je s trdimi koraki po izbi, postal je časih pred Francko, željan odgovora, in je nadaljeval svojo pot.

Ko se je utrudil, se mu je srd polagoma spremenil v otroško in jokavo žalost. Zdihoval je na glas in očital, da ga vsi prezirajo in sovražijo, da je predober in preus-

miljen človek in da si je zategadelj nakopal to prekleto . . . prekleto življenje.

„Ko bi tebe ne bilo, ko bi otrok ne bilo, ne bi jaz danes stradal . . . O, dobil bi pač nevesto, ki mi bi prinesla v hišo kaj drugega kot staro perilo . . .“

Francko so udarile te besede, zajokala je in je šla iz izbe. Dečka, ki sta bila prišla iz šole, sta šla za materjo v kuhinjo, mož pa se je napatil v žganjarnico.

Mihov se je komaj zavedal, zakaj se mu je porodila tako hipoma globoka mrznja do žene. Tisti dan, ko ga je prosila, da naj gre delat „k tistemu lumpu“, ga je nenadoma in siloma zbudila iz sanj, iz lene pijanosti, ki je bil že čisto zadovoljen v njej. „Delat, Mihov!“ je zaklicala. „Otroke imaš doma in ženo, ti pa postopaš, bereš romane, zapravljaš za žganje zadnje krajcarje . . . Delat, Mihov, otroci stradajo, tvoji otroci so! Delat, Mihov, žena berači zate in ti zapijaš priberačene solde! Delat, Mihov, ponižaj se pred tem lumpom, ki te je okradel!“

Mihov je vedel na dnu srca, da ima žena prav, in zato jo je sovražil. Slišal je neprestano njene besede, ki jih je bila spregovorila z očmi: „Ponižaj se, zaradi otrok se ponižaj!“, in odgovarjal je na glas, odgovarjal je mislim, ki se mu je zde-

Mihov je prebledel od jeze. Tresel se je in je jecljal, na posled je prišel kričati, da se je Francka strahoma umaknila. Hodil je razburjen po sobi, sključen, s spačnim obrazom.

lo, da gledajo iz njenih oči, sam sebi je odgovarjal in opravičeval se je razburjen in ves trepetajoč, kadar je zašepetalo v njem: „Prav ima, ponižaj se! Žena berači zate in tvoji otroci stradajo!“

Doma ni mogel živeti več, odprl je knjigo, nataknil naočnike, a brati ni mogel. Kadar je stopila žena v izbo, se je zdrznil in bilo mu je, da mu očita molče, da gleda nanj z očitajočim pogledom, in zalučal je knjigo v kot.

„Nikar me ne glej tako!“ je zakričal. „Ali misliš, da mi je prijetno? Rajši bi delal, kakor bral!“

V sanje, v roman so segala očitanja, so segale skrbi in sredi lepih misli ga je prišlo za prsi, ga je streslo: „Mihov, žena berači zate!“

In ozrl se je hodobno na ženo, ki je sedela molče za mizo in krpala otrokom obleko.

„Tudi jaz sem te redil, sem delal zate! Pa bi vzela koga drugega, če si mislila nositi klobuk!“

Francki je bilo življenje strašnejše kakor prej, ko je mož sedel mirno za mizo in bral ter odhajal v žganjarnico tiho, skoro sramežljivo. Izgovoril ni prej nikoli žal besede, govorila sta malo, a govorila sta prijateljsko in časih je pripovedoval povesti kakor otrok.

Zdaj se je spremenil — bil je osoren in zloben, a Francka se ni zavedala greha. Ni se mu upala pogledati v obraz, da bi ga njen pogled ne razžalil, in stikala je zobe, da bi ji ne prihajale solze v oči, zato ker ni maral solza. Plašljiva je bila

in nemirna in spominjala se je davne mladosti in zaklete hiše, kjer je služila zlobni stari ženski in je stopala po prstih, sključena in boječe po temni veži, po velikih sobah, kamor ni pogledalo nikoli sonce . . .

Mihov se je udomačil v žganjarnici. Kadar ni imel denarja, je sedel po cele ure pri eni sami čašici. Izba, nizka, temna in umazana, je bila prijetno zakurjena.

Družba je sedela za okroglo mizo blizu peči. Sami prijatelji so bili, ki so poznali natanko drug drugega, dasi si po mislih in značajih niso bili veliko podobni. Govorili so nekako zaničljivo o dogodkih v trgu, pri gospodi in pri ljudeh, ki so imeli vsak dan hleb kruha na mizi. Le pisar ni zinil nespoštljive besede, zmajeval je z glavo ter ugovarjal z dostojnimi in mirnimi besedami, kadar so drugi zabavljali.

Skoro vsako leto je prišel v družbo nov clovek. Spočetka se je čutil malo nedomačega in se ni znal dobro udeleževati razgovorov. Še se je razburjal, še je preklinjal in tožil. Toda sčasoma se je privadil družbe in žganja, umiril se je. Če ni imel žene, je hodil umazan in raztrgan in opil se je vsak večer kakor drugi. Vrata so se zaprla za njim, vrglo ga je življenje prek praga, obležal je in ni več mislil, kako bi nazaj.

Mihov se je umiril samo na zunaj, v srcu pa mu je glodalo, glava mu je bila polna mučnih misli. Tudi njega je bilo vrglo življenje prek praga. Preslab je bil, da bi vstal in stopal in se vračal, čeprav bi padel desetkrat na kolena — toda toliko slab ni bil, da bi si ne želel nazaj, da bi ne gledal s koprnečimi očmi skozi ključavnico v drug svet, kjer so ljudje srečni in pijejo vino in se vozijo v kočijah in trosijo bogastvo okoli sebe.

Ko je imel osemnajst let, je šel na pot in zdaj se je spominjal nejasno kakor lepих sanj, krasote in bogastva velikih mest, in bilo mu je, kakor da je takrat sam užival tisto krasoto in kakor da je bilo vse tisto bogastvo tudi njegovo. Zdaj je legla na njegove sanje črna senca, velika skrb, a zato so bile lepše ob tistih kratkih urah, ko se jim je vdal popolnoma.

Od večera, ko je pričel sovražiti svojo ženo in ko je začutil, da se je obenem boji; odkar ga je bilo sram, kadar je prišel domov pijan, in so se skrili otroci pred njim ter gledali nanj iz kota z velikimi, radovednimi in plašnimi očmi; odkar je vedel, da nima več doma, se je zbudila v njem misel, pol resna, pol sanjarska, ki ga ni zapustila več, tako da se je zaljubil vanjo in je ni razodel nikomur.

Bežal bi, pustil ženo in otroke ter bežal. Odkar ni imel doma, se je zbudil popotnik v njem, tisti popotnik, ki živi v vseh slabičih, v vseh sanjarskih in v vseh nesrečnih ljudeh. Sam — o, čisto sam, čisto lahak in svoboden tam zunaj v prostrem svetu — samo roke bi stegnil in bi zagrabil bogastva polne pesti . . .

„Francka, jaz pojdem stran! Kdo bi živel tako? Jaz ne morem — stran pojdem ali pa se obesim. Ti delaš zame, zato da pijem žganje, in otroci stradajo in se me boje...“

Mislil je časih, kadar je bil doma, bolj trezno o potovanju. Premišljeval je, na katero stran bi jo krenil in kako bi tam pričel novo življenje. „E, dela dobim povsod!“ je odgovoril sam in komaj je odgovoril, so mu srfotale sanje gor v meglene višave . . .

Minila je zima, sneg je kopnel na hribu in po klancu se je odtakala snežnica v dolino. Mihov je bil bolan od kopnenja.

Zbudil se je nekoč pozno ponoči in je videl ženo, ki je sedela za mizo in šivala.

„Kaj delaš, Francka? Ali ni že pozno?“

„Ena je. Za Majerico šivam, jutri poneseš tja.“

Mihov je malo pomolčal, nato se je vzel na postelji.

„Francka!“

Ozrla se je za hip proti postelji in je šivala dalje. Oči so gledale motno. Trudna je bila, misli so bile čisto tope. Spala je napol in je šivala, komaj je slišala njegov glas.

„Francka, jaz pojdem stran!“

Izgovoril je te besede s čudnim glasom, pol proseče, pol sovražno. Zdrznila se je in se je zdramila, roke so omahnile v naročje.

„Stran pojdem, Francka! Kdo bi živel tako? Jaz ne morem — stran pojdem, ali pa se obesim. Ti delaš zame, glej, zato da pijem žganje, in otroci stradajo in se me boje, zato ker nisem več njih oče . . .

bo šel

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Da ohranimo stare slovenske šege in navade, smo tudi to pot v Londonu praznovali sv. Miklavža, in sicer v nedeljo, 10. decembra. Čeprav se naše število zmanjšuje, so vendar vsi so-

Naš župnik na posebnem obisku pri kardinalu Georgeu Basilu Humeu.

Vabilo na pustno veselico!

Vse slovenske rojake in njihove prijatelje vabimo na pustno veselico, ki bo dne 10. februarja 1990 ob 6. uri popoldne v Transfiguration Church Hall v KEMPSTONU na Bedford Road.

Za okusno jedačo in domačo kapljico bo dobro poskrbljeno. Tudi domačih zvokov ne bo manjkalo za ples in veselo razpoloženje.

Na veselo svidenje!
Prireditelji

glasno želeli, da se miklavževanje v našem slovenskem domu ne bi opustilo. Večina nas je že kar precej v letih, vendar smo po otroško pričakovali, da nas sv. Miklavž obiše in seveda tudi obdari. Sv. Miklavž nas tudi tokrat ni razočaral in hvaležni smo tudi vsem tistim, ki so mu pomagali pripraviti ta lepi večer.

Ob velikih pripravah na božične praznike nismo pozabili na duhovni pomen teh svetih dni. Zato je naš župnik obiskal vse večje slovenske skupine, da so se lahko vsi rojaki v domačem jeziku z adventno spovedjo, molitvijo in s pesmijo pripravili na praznovanje božičnih skrivnosti. Prav ob takšnih prilikah se ponovno zavedamo velikega bogastva naših adventnih in božičnih pesmi. To še posebej doživljamo, ko nam lastni slovenski pevski zbor v Rochdaleu tako občutno poje naše najlepše božične pesmi.

Na željo prirediteljev misijonskega dne v Bedfordu objavljamo rezultat dohodkov misijonske prireditve in prostovoljnih osebnih prispevkov (v funtih): Nada Sekolec 20,00; Minka Grčar 10,00; Anton Žle 10,00; Marcela Klemenčič 10,00; Jože Grkman 5,00; Franc Vučina 10,00; Jože Šabec 30,00; Jaka Kenk 5,00; Janez Prevc 20,00; tombola 7. 10. 1989 65,20; srečolov 7. 10. 1989 16,00; dobiček pri hrani in pijači 7. 10. 1989 9,35; Mara Pogačnik 5,00; ga. Savič 10,00; Lojze Slana 10,00; Mirko Kravos 10,00; Gabrijela Rehberger 10,00; Anica Kranjc 10,00; Ciril Svete 10,00; Brian Theobald 5,00; N. N. 10,00; N. N. 10,00. Skupno 300,55. Franc La-

pajna in prijatelji misijonov iz okoliša Keighlya 110,00. Vsega skupaj 410,55.

Celotna nabirka za misijone je bila letos poslana duhovniku Lojzetu Zveru v Brazilijo, kjer je v kraju São João del Rei odgovoren za zavod za prizadete otroke.

Slovenski rojaki v Veliki Britaniji želimo vsem svojim rojakom, raztrese- nim po Evropi in po ostalem svetu, zdravo, srečno, uspešno in vsega drugega blagoslova polno novo leto 1990.

Bog z Vami vsemi!

V nedeljo, 7. januarja 1990, je našo skupnost v Londonu obiskal in za nas maševal pomožni škof g. Howard Tripp. Naš položaj mu je v kratkem angleškem nagovoru predstavil g. Dušan Pleničar:

„Prevzvišeni!

V posebno čast si štejem, da Vas lahko danes pozdravim v imenu slovenske skupnosti v tem Slovenskem domu.

Kot verjetno že veste, smo Slovenci relativno majhna skupnost beguncev, ki se je pričela naseljevati na britanskih otokih proti koncu leta 1947. Večina je zapustila svojo domovino v letu 1945, ko so komunisti zmagali v državljanski vojni, ki so jo štiri leta prej pričeli. Med to državljansko vojno je bilo „likvidiranih“ 71 duhovnikov, 39 semeniščnikov in tisoči civilistov, ker ti ali niso hoteli sprejeti komunizma ali pa so jih komunisti imeli za svoje možne nasprotnike in torej sebi nevarne. To je kruti, osnovni vzrok, zakaj smo danes tukaj. In komunisti so nadaljevali svojo razredno vojno tako daleč, da so pozneje, 20. januarja 1952, dobesedno zažgali tedanjega ljubljanskega škofa.

V tem, da je z nami prišel sem tudi slovenski duhovnik, vidim znak božje Previdnosti. V najtežjih letih našega naseljevanja nam je bil v velikem pomoč, zlasti starejšim ljudem. Duhovnik je bil za nas skozi 14 stoletij naše zgodovine zelo odločilnega pomena, najprej kot enemu od slovanskih plemen in kasneje kot slovenskemu narodu. Brez duhovnika, brez krščanstva se ne bi mogli obdržati kot narod.

Stotine malih, belih cerkva na gorah in hribih širom po naši slovenski domovini pričajo o tej zavezi s Cerkvijo. In vse do današnjega dne ni nikomur

Gospod Dušan Pleničar pozdravlja škofa Trippa v kapeli Slovenskega doma v Londonu.

Skupina Slovencev na Offley Road v Londonu.

uspelo zlomiti te vezi, pa naj je že iznašel kakršnokoli obliko nasilja.

Značilno je, da je ta mali narod, ki ne šteje niti dva milijona ljudi in ki živi na eni najbolj izpostavljenih točk Evrope, kjer se srečujejo germanska, romanska in slovanska rasa; da je ta mali narod, stalno v boju za svoj obstanek, vse od 18. stoletja pošiljal misijonarje širom po svetu kot pričevalce te nezlomljive zaveze s Cerkvijo. Trenutno deluje v svetu 120 misijonarjev, poleg stotine duhovnikov med begunci in emigranti.

Zaradi tega nam je bilo, prevzvišeni, pred nekaj leti neprijetno, ko ste se kot naš nadpastir znašli v nesrečnem položaju, da smo mi izgubili svojega du-

hovnika. To je bil obenem tudi opomin nam samim, da ne smemo ničesar jemati kot samo po sebi umevno darilo.

Vljudno vas prosimo, da pozabite na ta nesrečni dogodek in odobrite naš sklep, da si izberemo pastoralni svet, ki bo pomagal in podpiral o. Stanislava, ki ga spoštujemo, mu zaupamo in ga ljubimo.

Hvala vam, prevzvišeni!"

avstrija

DUNAJ

Na predlog Slov. pok. škofovske konference v juliju je avstrijska škofovska konferenca na jesenskem zasedanju imenovala za narodnega delegata izseljenskih duhovnikov v Avstriji g. Antona Štekla, izseljenskega duhovnika na Dunaju. Linški škofijski uradni list v decembrski številki 1989 sporoča, da je g. Anton Štekl s 1. oktobrom prevzel

tudi obveznost za dušno pastirstvo Slovencev v linški škofiji. Z upokojitvijo dosedanjega dušnega pastirja je mesto ostalo prazno. Naslednika ni bilo mogoče dobiti. Tako je moral po dogovoru z mariborskim škofom on prevzeti to odgovornost. Enkrat mesečno bo prihajal v Linz po eden od profesorjev teološke fakultete iz Maribora. G. Antonu želimo, da bi obe nalogi mogel uspešno opravljati!

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Slovce v Linzu je kar precej skrbelo, posebno organista ter predsednika farnega odbora g. Antona Zoreta, kako bo med božičnimi prazniki. Pa se je potem vse lepo izteklo.

Ob obisku pri škofu Maksimiljanu 30. 12. 1989 v Linzu.

Linz — spominska slika z martinovanja 1989 v slovenskem centru.

Prejšnjemu misijonalu Lavriču je pred božičem iztekla italijanska viza in se je moral vrniti začasno iz Gorice.

Na tretjo adventno nedeljo ni bilo maše. Na četrto nedeljo je bil med nami že naš upokojenec. Udeležba pri maši je bila zelo številna. Na sveti večer smo imeli mašo Jezusovega rojstva ob 10. zvečer pri karmeličankah, na sam praznik pa ob običajni uri. Pri obeh mašah je prepeval božične pesmi naš zborček, ki ni številen, pa vseeno lepo zapoje. Pevcem z organistom je treba priznati, da so zavzeti in požrtvovalni. Če je pesem ljudska, jo tudi verniki v cerkvi poprimo. Med nami je bil za božič tudi g. Jože Kutnjek iz Špilja na Štajerskem, ki je izvrsten pevec in to se je pri petju zelo poznalo.

Na Štefanovo smo imeli mašo popoldne ob pol štirih in nato v centru običajno božičnico z obdarovanjem otrok. Vsi navzoči so bili pogoščeni. Božičnico je pripravil župnijski odbor; seveda so glavno delo imele žene, ki so vse pripravile, pa tudi pospravile. G. Zlatko je igral na harmoniko in podpiral skupno petje. Zelo zadovoljni smo se okrog osme ure zvečer vrnili na domove.

Višek našega božiča je pa bil v soboto, 30. decembra, ko je slovensko skupino s starim in novim misijonalom sprejel linški škof Maksimilijan Aichern v škofijski palači. Trinajst nas je bilo. Matere, ki imajo male otroke, niso mogle priti. Nekateri so bili čez novo leto v Sloveniji. G. škof je sam prišel in nas sprejel pred glavnimi škofijskimi vrati. Pokazal nam je najprej dve sprejemnici in delovno sobo, v kateri je med drugim tudi na pergamentu slovenski očenaš. Obrazložil nam je tudi druge slike, govoril o zgodovini škofije, ki je stara malo več kot 200 let. Povedal je, da je bil tretji linški škof doma iz Celja, Hohenwart po priimku. Govoril nam je o povezanosti s Koroško. Njegov oče je doma v bližini Krke, kjer je v otroških letih bil škof Aichern ministrant. Zveze s Slovenijo in Dalmacijo je imel, ko je postal opat samostana St. Lambrecht na meji med Koroško in Štajersko. Od tam je hodil vizitirat benediktinske samostane ob Jadranu in na otokih. Iz pripovedovanja smo začutili, kako ima škof Slovence resnično rad. Po dokončani razlagi nas je povabil v salon,

da smo posedli. G. škof se je nato zahvalil staremu misijonalu za vse njegovo delo (malo manj kot 23 let) in želel blagoslov novemu dunajskemu misijonalu. Nato smo imeli zakusko. Vsak si jo mogel izbrati, kar mu je srce poželelo. Izvrstna so bila bela in rdeča števerjanska vina. Ko smo po dveh urah hoteli oditi, nas je g. škof zadržal. Pisali smo pozdravne karte tržaškemu škofu, nadškofu dr. Šuštarju in škofu dr. Krambergerju. Po treh urah nas je škof spet spremil do vrat. Vtis obiska je bil čudovit.

Maše smo imeli tudi na Silvestrovo, na praznik Razglašenja Gospodovega in na praznik Jezusovega krsta. Udeležba pri mašah je bila med 30 in 45 vernikov. Seveda smo vedno po maši zavili v center na razgovor in na okrepčilo. Če kdo ne verjame, da je prijetno v našem centru, naj pride pogledat.

Poročevavec bi skoraj pozabil na obisk sv. Miklavža, ki nas je tudi letos obiskal in obdaroval. Otroci so ga pozdravili s pesmicami, ki so se jih naučili v otroških vrtcih. Tudi parkelj je bil z Miklavžem. Nekateri od otrok so se parklja zelo bali. Morda so imeli malo slabo vest? Hvala Bogu, da jih imamo.

Ko že govorimo o otrocih; v družini Viktorja Lesjaka so dobili 27. dec. lani sina prvorojenca. Ker so morali kar dolga leta čakati na otroka, so ga bili toliko bolj veseli. G. Ulriki od prvorojencu iskreno čestitamo. Otrok bo imel lep domek, ki sta ga starša postavila v linški okolici.

PREDARLSKA

Božični praznik. Božične praznike smo spet dočakali v lepem vremenu, brez snega in zimske idile. Samo jasna in hladna noč nam je naznanjala

Odrešenikovo rojstvo. Kot pastirji v sveti noči smo se zbrali k polnočni maši v Hohenemsu. Praznik smo spet obhajali v kapeli, kjer smo imeli polnočno že dolga leta. Lansko leto za Silvestrovo je izbruhnil požar v zakristiji, verjetno zaradi odvržene petarde. Kar je bilo v zakristiji, je zgorelo; kapela sama je bila vsa črna od dima. Dobro leto je trajalo, da so jo obnovili, in v novembru je bila spet blagoslovljena. V novi preobleki nam je zopet na razpolago.

Na ta praznik se zberemo Slovenci iz vseh koncev. To, kar je bilo vsajeno v mlada srca, nosimo še v sebi. Najgloblji pa je gotovo spomin na božič. Zaželimo si domačo besedo, slovensko pesem in mašo, ki so sestavni deli obhajanja. Potem pa potica, jaslice in božično drevo, ki nam približajo domačnost in košček domovine.

Pri polnočnici se je poznalo, da so mnogi odšli domov. Ugodne vremenske razmere in tokrat dobro razporejene praznike so naši ljudje izkoristili; v mnogih se je oglasila želja po srečanju z domačimi in prijatelji in silili so tudi raznoteri opravki. Letos so tudi doma obhajali božič kot dela prost dan. Tako je bilo tudi za zdomec lepše praznovanje.

Maša je bila deloma v latinskem jeziku, večji del pa v domačem jeziku, čeprav je bilo tudi nekaj tujcev. Pevci so že pred mašo zapeli nekaj pesmi, med mašo pa predvsem tiste, ki napolnijo „srce“ z božično radostjo. Po maši so rojaki voščili drug drugemu in si zaželeli ponovna srečanja. To je bolj doživeto v tujini, kjer človek ponovno odkriva povezanost z domačo Cerkvijo, narodom in domovino. Zato naj to praznovanje Kristusovega rojstva še tesneje poveže Slovence med seboj in s Cerkvijo, kar bo najboljše jamstvo,

Na grobu p. Štefana v Stamsu.

da bomo tudi v tujini ostali zvesti Bogu in slovenskim izročilom.

Obisk na grobu p. Štefana. Ker nas nihče ni obvestil o smrti p. Štefana Kržišnika, smo Slovenci na Predarlskem sklenili, da obiščemo njegov grob in se s pesmijo in molitvijo oddolžimo njegovemu spominu. Z enim avtobusom smo se odpeljali v soboto, 16. dec. 1989, v Stams. Sprejel nas je g. opat in povedal nekaj stvari o dnevih p. Štefana pred smrtjo. Izgoreval je počasi kot sveča in naenkrat ugasnil. Bolezen, leta in tujina so ga izčrpali. Pokopan je na redovnem pokopališču, kjer stoji samo križ in napis, ki pove, kdo v grobu počiva. Vsi grobovi so enaki, brez nagrobnikov in drugih okrasov — povsod edino križ — znamenje upanja in vstajenja. Tam smo pomolili in zapeli nekaj pesmi v zahvalo za njegovo delo in trud, ki ga je posvetil Slovincem na Predarlskem. Zato ga ne bomo pozabili, ampak bomo odslej mi molili zanj in prosili, da bi njegova beseda rodila večji uspeh.

Potem smo si še ogledali znamenito samostansko cerkev, ki je bila za sedemstoletnico vsa prenovljena. Vredna je ogleda, saj je trajen spomin na naše slovenske cistercijane.

belgija

CHARLEROI — MONS — BRUXELLES

Zabeležiti moramo žalostno novico, da je 7. decembra 1989 *umrl* v bolnišnici Hornu g. Ivan Bajc iz Flénu, star le 65 let. Rodil se je 22. septembra 1924 v Vipavi, Slovenija. Po Borinaži so ga naši rojaki povečinoma poznali. Bil je do zadnjega zaveden Slovenec; oženjen z go. Germaine Laude je imel tri otroke: André, Danielle in Beatriz, dvojčki. Rad je bral slovenske knjige, bil je vseskozi naročnik Naše luči in vsakoletnih mohorjev. Njegovi družini naše iskreno sožalje. Priporočimo ga Bogu v svojih molitvah.

Prav na sveti večer, v nedeljo, 24. decembra 1989, je izs. duhovnik *krstil* v prijazni župni cerkvi v Blaugies, kjer

Pok. Ivan Bajc iz Flénu.

hranijo starodaven kamnit krstnik, malega sina prvorojenca v družini Mlakar-Baton iz Elouges. Mali François se je rodil v Boussu 2. 11. 1989. Mladi družini lepo čestitamo in se pridružujemo njihovem veselju!

Res veliko rojakov in rojakinj se nas je zbralo na božični dan, 25. 12. 1989, k božični božji službi v Charleroi-Neuville. Navdušeno smo prepevali božjemu Detetu v čast!

Tudi letos bo tradicionalna „Slovenska veselica 90“ — v soboto, 28. aprila 1990, v Gilly-Haies, nekaj dni pred prvim majem. Že sedaj si rezervirajte datum, pa bo spet enkrat veselo in domače — res košček domovine v tujini!

LIMBURG-LIÈGE

Ob obisku g. Lojzeta Peterleta, predsednika Slovenskih krščanskih demokratov, smo v Eisdeni imeli molitve za

Slovenijo, obenem nas je duhovnik opozarjal na dolžnost *solidarnosti* s svojim narodom. G. Peterle je govoril o problematiki sedanjih slovenskih trenutkov. To je bil koristen večer. Gospodu predsedniku Peterletu smo hvaležni za obisk in spodbudne besede.

Imeli smo lep božič. Hvaležni smo „Slomšku“ za prelepo božično pesem.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

V nedeljo, 17. decembra, je *pri krstu med našo skupno mašo postal božji otrok* Romuald Martin-Golenko, sin Jožice in Bruna, botrovala sta Bernard in Sylvie Golenko. S starši in z vsemi Golenkovimi se veseli vsa naša skupnost.

V ponedeljek, 18. decembra, je v cerkvi Saint-Germain l'Auxerrois na *koncertu* Bachovih skladb med drugimi solisti *pela slovenska argentinska pevka gospa Bernarda Fink-Inzko*. Koncert je organiziral Collegium vocale iz Ganda. Bil je pravi glasbeni užitek in številni poslušavci so nastopajoče nagradili z navdušenim in zasluženim aplavzom.

Božič, ki so ga letos po 35 letih tudi doma v Sloveniji praznovali kot dela prosti dan, smo tudi mi praznovali s številno udeležbo pri mašah. Naš zvez-

„Versajski“
Janez in
Jean pozdravljata
novo leto.

doslovec Janez in Jean sta okusno okrasila cerkev in postavila lepe jaslice, medtem ko je „versajski“ Janez postavil jaslice v dvorani. Pred polnočnico so nam najmlajši pod vodstvom zvezdoslovca Janeza pripravili lepo božičnico kot uvod v božično skrivnost. Pri božičnih mašah smo tudi molili za žrtve v Romuniji in zanje na sam božič pri maši zbrali 2000 F. Tudi nova številka *Korenin* je izšla za božič.

Silvestrovo nas je najprej zbralo pri zahvalni maši v cerkvi, nato pa v dvorani, kjer smo v prijetnem domačem vzdušju prestopili v novo leto. Posebna zahvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in poteku tega večera.

Društvo Slovencev v Parizu vas vabi na pustno srečanje, ki bo v soboto, 24. februarja: ob sedmih zvečer bo maša v cerkvi, nato pa srečanje v dvorani.

L'HAY-LES-ROSES

Sestra Marija Mišič, usmiljenka, je umrla 20. decembra in bila pokopana 23. decembra. Na zadnji poti so jo spremljali polna cerkev sester iz njene Družbe in oba slovenska duhovnika v Parizu.

Sestra Marija Mišič se je rodila 20. marca 1920 v vasi Bločice pri Grahovem. V Družbo hčera krščanske ljubezni (usmiljenke) je bila sprejeta 28. januarja 1947. Izhaja iz verne kmečke družine s 5 otroki: 4 fantje in ona. Sestra Marija je bila veselega značaja, bistroumna in pozorna do vsake osebe. Že v dekliških letih se je rada posvečala karitativnim in prosvetnim dejavnostim. Vneto je sodelovala pri pevskem zboru, pri prosvetnem društvu Orel in pri Marijini družbi.

Vojna in povojna leta so tudi njeno družino in njo samo zaznamovali s trpljenjem. V noči od 23. na 24. november 1943 so partizani napadli Grahovo, obkolili poslopje, kjer so bili domobranci. Vnel se je hud boj med partizani in domobranci. Partizani so zažgali poslopje in v plamenih ognja so zgoreli njeni trije bratje in pesnik France Balantič.

Maja 1945 je z drugimi dekleti iz svoje župnije in okolice zapustila domovino in odšla na begunsko pot, ki jo je vodila najprej na Koroško, nato pa naprej v begunsko taborišče Treviso v Italiji. Njeni starši so ostali doma. V ta-

Pokojni Alojzij Smodiš iz Dourdana.

borišču je takoj videla, da lahko pomaga drugim in se je požrtvovalno zavzela za pomoč begunskim duhovnikom.

Velika beda, predvsem pa Gospodov klic, naj se posveti Bogu za službo Kristusu v ubogih, sta jo navdihovala, da je vstopila v Družbo hčera krščanske ljubezni. Z mnogimi drugimi slovenskimi dekleti, ki so istočasno stopile k usmiljenkam, je v Sieni v Italiji opravila postulat in noviciat, nato pa z drugimi 12 slovenskimi usmiljenkami prišla v Pariz, kjer je vrhovna hiša njihove Družbe. Nameščena je bila v L'Hayles-Roses, kjer je ostala vse do smrti. Poverjena ji je bila skrb za obednico. Številna domača sestrsk skupnost in druge verske skupine raznih gibanj so prihajale na duhovne vaje ali na enodnevne tečaje. Vsem udeležencem in sosestram je bila vedno na razpolago ter ustvarjala ozračje pristrčnega gostoljubja in veselega služenja. Preprosto je služila Bogu v „potu svojega obraza in z delom svojih rok“, kot pravi sv. Vincencij, njihov ustanovitelj. Gojila je globoko notranje življenje in v molitvi črpala moč za darovanje.

Ko je zbolela, sta se njena vera in njeno zaupanje še bolj pokazala. Ni se pritoževala nad bolečinami, vdano je sprejela bolezen (raka) in storila vse, kar so ji zdravniki svetovali. Počasi se je použila za Boga, saj je vedela, „komu je zaupala“! Ko sta jo dan pred smrtjo obiskala slovenska duhovnika, je že komaj govorila, a je še vendar postavila vprašanje, kako se v pariški slovenski župniji pripravljamo na božič. Tiho in mirno je zaspala v Gospodu, kot je bilo tiho in molčeče njeno delovanje, njena požrtvovalnost in njeno trpljenje.

Sestra R. Š.

MELUN (Seine-et-Marne)

S skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 11. februarja, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie.

DOURDAN (Essonne)

21. decembra je nenadoma umrl, začet od srčne kapi, *Alojzij Smodiš*. Pokojni je bil rojen leta 1912 v Ropoči v Prekmurju. V Francijo je prišel leta 1935. Odkar mu je umrla leta 1983 žena Hedviga, je živel pri svoji hčerki Mariji. Kako je bil pokojni priljubljen in čislán, je pokazal pogreb, ko so njegovi znanci in prijatelji napolnili cerkev. Pogrebno mašo so opravili krajevni župnik in slovenska duhovnika iz Pariza. Njegovim hčerkam, gospé Mariji Zadravec in gospé Idi Caude, ki živita v Dourdane, ter gospé Emi Benkič, ki živi doma, in njihovim družinam ter vsem ostalim sorodnikom v Franciji in v Sloveniji naše iskreno sožalje.

AUMETZ

V nedeljo, 10. decembra 1989, smo po zaslugi sv. Miklavža mogli preživeti nedeljsko popoldne v lepem prijetnem vzdušju. Dobili smo se s prijatelji in znanci, pozdraviti smo mogli znane in manj znane Slovence in Francoze, ki so prišli od blizu in daleč. Deležni smo bili izvrstnega kosila. Med le-tem je bil na programu srečolov raznih dobitkov in pa razne otroške igre in spretnosti, kar smo vse z veseljem opazovali; smeha in presenečenj ni manjkalo. Ob 16. uri je prišel Miklavž, ki nam je dal še svoja posebna darila. Gospema Luciji Mugerli in Idi Barbič je čestital k njuni 80-letnici in podaril v ta namen vsaki lepo, krasno rožo . . . Potem so še nastopali pevski zbori, moški, ženski in mešani, in so zapeli nekaj prav lepih starih in tudi novih pesmi. In nazadnje je skoraj vsa dvorana zapela božično Sveta noč, blažena noč in še nekaj narodnih. Prav lepo je bilo.

Pri božični maši 1989 nas je bilo zopet nekoliko več kot pa navadno ob drugih nedeljah čez leto, vendar mašna liturgija pri nas ne more potekati dosti drugače kot pri vsaki naši nedeljski maši. Mašni program je že tako rekoč določen in mašuje nam eden in isti duhovnik. Kar naredi liturgijo bolj živo in veselo, je prav božična skriv-

nost: božična branja in molitve in pridi- ga, ki nam povedo, da imamo Rešenika in da naj se veselimo. Še posebej pa nas razživijo in dajo veselja naše božične pesmi, ki so polne iskrenega slovenskega veselja in nam v tujini obudijo pristrčne otroške spomine.

Prišlo je nekaj več Slovencev tudi iz Velike vojvodine Luksemburga.

Naj ob tej priliki še povemo, da se je v Luksemburgu blizu mesta Mersch naselila slovenska družina Mele iz Argentine. Tovarna je poslala tja moža in tako je morala za njim vsa družina. Od 24. septembra 1989 redno in zvesto prihajajo k naši slovenski nedeljski maši na Aumetz. Imajo dva otroka, Andrejčka in Tomažka: eden dve in drugi štiri leta star; in eden je bil rojen v Argentini, drugi v Braziliji. Vsakokrat morajo napraviti kar 60 km v eno stran in potem še 60 km nazaj. Toda vse to — in poleg tega sta oba starša zaposlena — se jim ne zdi preveč. Tako jima narekuje srce in prideta. Vzela sta si k srcu misli naših velikih mož, kot na primer škofa Slomška, ki je zapisal: — Sveta vera bodi vam luč in materin jezik ključ do prave krščanske omike. Takšnega mišljenja sta se navzela že od mladih nog vsak pri svojih slovenskih starših v Argentini in takšen je tudi, in danes še posebej, nauk in volja Cerkve: oplojevati narodno kulturo, vse kulturno življenje pokristjaniti. Oče in mati, čeprav rojena v Argentini, sta zavedna Slovenca, čeprav uradno Argentinca, in hočeta slovenski jezik in molitev v slovenskem jeziku, kakor sta bila sama obojega deležna pri svojih starših, presaditi naprej na tretji rod, ki zdaj odrašča. Da bi tudi njuni otroci prav tako kakor onadva znali prositi in častiti Boga v jeziku svojih staršev. Zavedata se, da je tudi slovenski jezik sam bogata osnova za učenje še drugih, slovanskih ali ne, saj bodo imeli v združenji Evropi vsi evropski jeziki vedno večji pomen. Kolikor jezikov znaš, toliko glav veljaš, je zapisal menda tudi naš škof Slomšek.

Mladi družini iz Argentine samo čestitamo in ji želimo, naj v tem ravnanju in prizadevanju ne odneha, marveč še napreduje in naj najde pomenovalcev.

18. decembra je bil pokopan v Knu- tange g. Anton Lapornik, doma iz zele-

ne Štajerske. Umrli je v Bel-Air v Thionville.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Božič in novo leto 1990 sta za nami. Lepo smo obhajali praznike v cerkvi in po družinah. Naj bi vezi prijateljstva in ljubezni ostale vse dni in novem letu! Za vnebohod, 24. maja, pripravljamo prvo obhajilo naše mladine. Naj Evhari- stični Jezus obnovi vse naše družine. Po krstu so postali božji otroci in Jezu- sovi bratje: Peter Capelle, Evgenija Ah- lers, Jonatan Danijel Pistotnik, Krištof Lhorloge, Fredy Lhologe in David Sal- las. Srečnim staršem naše čestitke! Mladokrščencem vztrajnost v dobrem!

Zakrament sv. zakona sta si dala 9. decembra 1989 Queva Mihael Bernard in Paszkowiak Alexandrina. Naj ju spremlja sreča in božja milost!

FREYMING-MERLEBACH in okolica

Božični prazniki so lepo uspeli. Že prve dni adventa se je začela duhovna priprava: skupna molitev in priprava za posamezno spoved.

Polnočnica je bila ob 22. uri in nabito polni kapeli, ob ubranem petju pod vodstvom G. Sinkovec. Otroci Sloven- ske šole so zaigrali slovensko božično igrico, kar je ogrelo srca v duhovnem smislu božiča. Po maši so bili vsi povabljeni na kozarec kuhanega vina.

Teden dni pozneje smo praznovali tradicionalno silvestrovanje v Stiring- Wendelu, Slovenci in domačini. Orke- ster je zaigral več slovenskih skladb; praznovanje je trajalo do petih zjutraj. Gospe Miglic je zelo uspelo kislo zelje z raznimi mesnimi dobrotami, tako da ga je kmalu zmanjkalo.

Letošnji dobiček bo šel v prid tistih Slovencev in Slovenk, ki so pomagali ob predelavi stavbe v prijeten slovenski dom in kapelo za duhovne in kulturne namene.

V novem letu se nadaljujejo tradicio- nalna srečanja, kot je prvi maj, 4. sep- tember, silvestrovanje ter mesečna cel- lodnevna srečanja. — Že meseca ja- nuarja, 12., 13. in 14., pričnemo du- hovne vajne. — Prvega maja bo 70-letnica pevskega zbora Slomšek in morebiti tudi birma. O tem drugič kaj več.

Zahvala vsem Slovincem, posebno še tistim, ki aktivno delujejo, in vse najboljše v novem letu! Bog živi vse Slovence!

nemčija

ZAHODNI BERLIN

Božič, jaslice, božično drevesce, božične pesmi, sv. večer . . . Večer, ki je nas odrasle „vrnil“ v domovino, v rojstno hišo, za peč, k staršem, k se- stram, bratom . . . Da, najlepši spomi- ni, ki se jih odrasli danes spominjamo, so spomini, vezani na božično prazno- vanje. Pa ne samo na potico, na lepó pogrnjeno mizo, temveč tudi na molit- ev, najprej družinsko ob jaslicah, nato skupno, z vso župnijo v cerkvi, pri polnočnici.

Slovenci v Zah. Berlinu lahko reče- mo, da je naše praznovanje imelo vse prvine slovenskega božiča. Orehova potica, ki so jo spekle Ani, Dragica, Ivanka, Tilka in Zdenka, stregli pa Kri- stina Božič, Gaborjeva in Sambolova družina, ni samo dišala, temveč tudi teknila. Bila je prava poslastica, ob kavi, za vse, ki smo se ob 21. uri začeli zbi- rati v veliki dvorani Slovenskega doma. Božične pesmi, ki smo jih poslušali, so nas uvajale v skrivnost učlovečenja božjega Sina.

Pol ure pred polnočjo je bilo že težko najti prosti sedež v cerkvi. Dvajset mi- nut pred polnočnico nas je vse umirila slika in glasba — diamontaža, ki jo je za to priliko pripravil in predvajal Emil Sinkovec.

Prva pesem ob sliki nam je hotela pravzaprav povedati: zakaj smo prišli v cerkev; zakaj smo, v tej pozni uri, prišli skupaj. Takole nas je nagovorila pe- sem Franceta Gačnika:

*„Hočem s teboj, Gospod, s teboj,
hočem s teboj iti vse dni, s teboj,
Gospod!*

*Varna pot je, s teboj, skozi temne noči,
ko me vodiš na to pot, kjer luč
tvoja gorí.*

*Tebi ostal bom zvest, Gospod,
tebi bom zvest,
tebi hočem ostati zvest!“*

Silvestrovanje v Zahodnem Berlinu.

Tako so si nazdravili v Zah. Berlinu ob novem letu.

V nadaljevanju diamontaže se je marsikomu orosilo oko. Ne, ni bilo mogoče na ta sv. večer ostati hladen na besedilo Gačnikove pesmi, ki si jo je vsako od navzočih „zapisoval“ v svoje srce:

„Cesta zvalila me je, da sem zapustil dom Očetov in v svet odšel.

Srečo iskat sem šel, zapravlil sem delež svojo,

ko noč je pokrila me.

Vrnil se bom k Očetu v tihi domači kraj, vem, da na hišnem pragu srečo dobim nazaj.

Cesta zvalila me je . . . Svatovsko oblačilo mi je raztrgal svet, zapravlil sem prstan zlat.

Vrnil se bom k Očetu . . .

Cesta zvalila me je . . .

Kot izgubljena ovca taval sem po cestah utrujen in zapuščen.

Vrnil se bom k Očetu . . .

Da, ta pesem nam je vsem izpraševala vest o naši zvestobi krstnim obljubam, saj se v „svetu“ lahko hitro zapravi vse, kar je narodno in versko.

Konec diamontaže je izzvenel v pesmi Dalile Kuzmič:

*„Jezus, poveži nas,
Jezus, poveži nas,
daj nam svojo ljubezen!*

*Jezus, poveži nas,
Jezus, poveži nas,
s tvoje ljubezni vezjo!“*

Zares, bili smo ena družina, ko so se po diamontaži prižgale luči, vsa cerkev pa je zapela: „Sveta noč, blažena noč“ . . . Vse lépo, sveto in skrivnostno svetega večera je dobilo polnost v mašni daritvi in besedah dr. Janeza Zdešarja iz Münchna, ki je po evangeliju razmišljal: „Bog je postal človek, da bi ljudje postali bolj človeški; če pa bomo bolj človeški, potem bomo bolj božji.“

Konec duhovno bogatega večera je izzvenel v pesmi, tokrat ponovno iz vseh grl:

*„Vsi zapojmo iz srca,
v slavo Jezusa Boga!
Da nam Dete betlehemsko
blagoslov svoj sveti da.“*

Skoraj vsi, ki smo bili pri polnočnici, smo čez teden bili zopet skupaj, na silvestrovanju. Ne bom pisal, da je bilo prijetno, saj verjamem, da je tako vsepovsod, kjer pridejo ljudje z dobro voljo in z dobrim namenom skupaj. Tokrat je v nas vse do jutranjih ur dobro voljo spodbujal ansambel Franca Vovka, ki sta ga tokrat okrepila instrumentalista Tone in Jure iz Slovenije. Organizacijo silvestrovanja sta odlično iz-

Četa slovenskih duhovnikov v Zahodni Evropi. Ob priliki njihove konference na Liebfrauenhöhe pri Rottenburgu v Nemčiji jih je lani 9. marca obiskal škof dr. Metod Pirih iz Kopra.

K velikonočnemu blagoslovu jedil spada tudi jagnje. Tako pravijo rojaki v Stuttgartu v Nemčiji. Jagnje je simbol Jezusa Kristusa, ki se je daroval za nas.

peljala, seveda skupaj s sodelavci, Ivan Rajh in Irena Oblak.

Novo leto je z nami pričakal tudi izseljenski duhovnik Jože Drolc iz Švedske, ki je tudi predsednik Zveze slovenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih delavcev v Zah. Evropi. Tako smo po njem bili ta večer povezani tudi s Slovenci na Švedskem.

Upam, da se bo vsaj del dobrih želja, ki smo si jih ob novem letu zaželeli, uresničil v 1990. letu.

nt

STUTTGART-okolica

Božič po starem običaju. Novico o priznanju božiča kot državni praznik v domovini smo Slovenci na Württemberškem sprejeli z velikim veseljem. Naše družine pa so se letos še posebej potrudile, da bi praznovale božič kot verski praznik po starih običajih, ki so se izročali v domačih krajih iz roda v rod. Blizu 100 družin si je pred prazniki oskrbelo blagoslovljeno vodo in kadilo, da so na sveti večer poškopili in pokadili stanovanja. V središču so bile jaslice in ob njih so se zbrali družinski člani, da se z molitvijo, pesmijo in poslušanjem božičnega evangelija spomnijo Jezusovega rojstva. V znamenje medsebojne naklonjenosti so si izmenjali tudi darila. Na ta način so rojaki doživeli božič kot srečanje svetega Boga s človekoŕm, ki išče globlji smisel svojemu življenju.

Slovenska melodija jih je navdušila. V Stuttgartu praznujemo Slovenci že skozi več let svetovečerno mašo (polnočnico) skupaj z nemškimi rojaki v fari sv. Konrada. Pri maši vselej slišimo evangelij tudi v slovenskem jeziku in zapojemo pesem Glej zvezdice božje. Melodija nemškim vernikom tako uga-ja, da so nas vsakikrat prosili za note in prevod besedila. Letos smo njihovi prošnjji ustregli in pri svetovečerni maši smo peli pesem dvojezično, okrog 400 Nemcev nemško in okrog 200 Sloven-

Pustno slavje spada med tradicionalne prireditve Slovencev na Württemberškem. Letos jih bomo našli tako zbrane v Esslingenu na pustno nedeljo, 25. februarja.

cev slovensko. „Das war schön,“ je bilo po maši slišati od vsepovsod.

Teksta seveda nismo mogli prevesti dobesedno, pač pa po smislu. V nemškem jeziku se pesem glasi:

*Die Sterne am Himmel heut' leuchten so klar,
der Himmel ist offen, der Erde ganz nah!*

*Es tanzen die Engel und schweben uns zu,
sie bringen Gott Ehre, uns Frieden und Ruh'.*

Die alte Verheissung bewahrheitet sich:

V župniji sv. Konrada v Stuttgartu, kjer se Slovenci zbirajo k nedeljskim mašam, je imel lani novo mašo p. Thomas Robelt. Tudi Slovenci so mu čestitali.

der Heiland geboren für dich und für mich.

Bei einfachen Hirten gebettet auf Stroh

erwählt sich die Armut und uns macht er froh.

Oh! Glückliche Menschen, die Jesus erkannt!

Sein Trost, seine Liebe ist uns zugewandt.

*Macht euch auf die Suche, ihn herzlich begrüßt,
die Wunden der Herzen ihm gänzlich erschließt.*

Štefanovanje. Praznik sv. Štefana smo tudi lani praznovali na svojevtrsten način. V Esslingenu smo se po maši zbrali v božično okrašeni župnijski dvorani. Z odra nam je voščil napis Vesel božič in ob njem sta se bohotila dva

božična dreveščka, polna dobrot in okrasja. Namenjena sta bila za glavna dobitka pri tomboli. Omizje so krasile svečke in slovenske barve, pridne roke naših gospodinj pa so ga obložile z vsakovrstnimi pecivom, med katerim so se posebej odražale orehove potice. Božično veselje pa ni odsevalo samo iz toplega prostora, ampak predvsem iz veselega razpoloženja navzočih rojakov, ki se je končno strnilo v pesem Sveta noč, blažena noč. Pri glavnem dobitku tombole je imela to pot srečo Vranova družina iz Stuttgarta. Sladkega okrasja z božičnega dreveščka pa so bili deležni tudi drugi rojaki v dvorani, saj dobro srce vedno rado deli.

Slovenski nagelj je bujno vzcvetel. Zadnji dve leti nam je ponovno stopil pred oči slovenski nagelj. Najprej smo ga pozdravili na znački Slovenija moja dežela, potem na enako oblikovani nalepki in končno v posebni pesmi. Natečaj za uglasbitev te pesmi se je odzvalo točno 20 slovenskih glasbenikov iz vsega sveta: 10 iz Argentine, 4 iz Slovenije, 3 iz Nemčije, po 1 iz Italije, Avstralije in Kanade. Natečaj je bil zaključen 31. decembra lani. Predložene uglasbitve sedaj ocenjuje 6 slovenskih glasbenikov: 2 iz Nemčije ter po 1 iz Avstrije, Italije, Avstralije in Argentine. Za najboljšo uglasbitev je razpisana nagrada 1000,— DM.

Srce za brata v stiski. Dobro srce naših rojakov se vedno znova pokaže tudi pri mašnih nabirkah, posebno še, če so te namenjene misijskim ciljem. Tako smo dali lansko leto za misijskega bogoslovca 1000,— DM, za slovenski misijon na Madagaskarju in v Južni Ameriki 1700,— DM, za postno akcijo Misereor 689, DM, za Adveniat 400,— DM, revnim slovenskim duhovnikom 1420,— DM, cerkvi sv. Konrada, kjer se redno zbiramo k maši, 700,— DM. Bog vidi v srca darovalcev. Naj jim obilno poplača!

Napovedi za februar: MAŠE: v Stuttgartu 4., 11., 18. febr. ob 16.30 uri; v Böblingenu 4. febr. ob 10. uri; v Schwäbisch Gmündu 11. febr. ob 9.30 uri; v Schorndorfu 18. febr. ob 8.45 uri; v Aalenu 18. febr. ob 11. uri; v Heilbronnju 24. febr. ob 17. uri; v Oberstenfeldu 25. febr. ob 9. uri; v Esslingenu 25. febr. ob 15. uri. — SOBOTNA ŠOLA v Stuttgartu 3. in 17. februarja.

PUSTNA VESELICA v Esslingenu na pustno nedeljo, 25. februarja.

OBERHAUSEN

Adventno-božično praznovanje v Wettru in Essnu. — Letos smo imeli prvič adventno-božično praznovanje v Essnu in Wettru skupaj s slovensko dopolnilno šolo.

V Wettru smo se zbrali na tretjo adventno soboto popoldne ob treh. Praznovanje smo začeli z mašo. Bila je prilika za spoved. Tudi k temu zakramentu so nekateri pristopili. Lepo smo sodelovali pri maši. Po maši je moral gospod župnik hiteti v Gütersloh, mi pa smo se zbrali v župnijski dvorani. Čakale so nas bogato obložene mize. Dobre žene so se res lepo potrudile. Najprej smo se podkrepili z dobro kavo in pecivom. Potem pa smo pričeli s programom. Otroci so recitirali pesmi, ki so se jih naučili v slovenski šoli. Lepo in korajžno so se odrezali. Zatem pa smo poslušali pesmi o sveti noči ter božiču. Otroci so v vlogah prav lepo prebrali Lukovo poročilo o Jezusovem rojstvu. Skupno smo zapeli „Sveto noč“ ob spremljavi kitare, ki jo je igral mali Peter Cuznar. Z molitvijo ter pesmijo „Angelci stopajo“ pa smo zaključili naš program. Prav vsi smo bili veseli, da smo prvič v Wettru imeli tako lepo adventno prireditev. Daj Bog, da bi tudi prihodnja leta bilo tako!

V Essnu pa smo se zbrali na tretjo adventno nedeljo popoldne v prostorih slovenskega društva Bled. Lahko zapišem, da nas je bilo preko sto. Najprej so otroci pod vodstvom učiteljice Škrjančeve uprizorili lutkovno igrico „Vrtec pri stari koči“. Res lepo so igrali. Otroci pa tudi odrasli so igro spremljali s pozornostjo ter navdušenjem.

Nato smo program nadaljevali z adventno zgodbičo, premišljevanjem o adventu, poslušali smo evangeljsko poročilo o Janezu Krstniku, zapeli smo pesem „Pridi k nam Gospod“, poslušali smo evangeljsko besedilo kot v Wettru in prej na Miklavževem praznovanju v Oberhausnu in Moersu (Lk 1, 26—38; 2, 1—20).

Med poročilom, ki so ga v vlogah prisrčno prebrali, pa smo poslušali naše lepe slovenske božične pesmi, ki so jih prav mojstrsko izvajale deklince na piščalke. Skupno smo zapeli še pesem „Angelčki stopajo“.

Veseli smo, da smo tako res kot bratje in sestre doživeli adventno praznovanje. Kaj takega pač nismo bili vajeni in mislim, da se bomo morali privaditi tudi na take skupne prireditve. Zdi se mi, da bi bile prireditve v adventnem času brez nastopa veroučnih skupin vsebinsko le preveč prazne.

Lepa hvala vsem, ki so nam pripravili tako lepo praznovanje v Wettru, Essnu, Moersu, Oberhausnu, Krefeldu, Güterslohu. Posebna pohvala in zahvala pa velja našim pridnim mladincem, ki so se res potrudili. Le tako naprej! Naj velja to v zgled drugim, ki še niso bili med nami. Vsem kličemo: „Pridite in pogledite . . .“

Tudi božične praznike smo lepo praznovali. Na sveti večer smo imeli polnočnico v Moersu že ob sedmih zvečer. Pred polnočnico nam je prepeval božične pesmi zbor „Slovenski cvet“. Lepo do srca je prihajala zapeta slovenska božična pesem. Zdelo se nam je, da smo bili tam daleč doma. Prepričan sem, da je vsakdo mislil na ta sveti večer na rojstno hišo in domači kraj. Veliko veselje nam vedno pripravi na sveti večer „Slovenski cvet“. Za mnoge lepe trenutke bi bili prikrajšani, če ne bi bilo zбора. Vsem velja naša zahvala in spodbuda. Le tako naprej! Povesod je bila priložnost za prejem zakramenta pokore. Med nami je bil jezuitski pater Böhm iz Ljubljane.

V Oberhausnu pa smo imeli bogoslužje ob desetih zvečer. Pred bogoslužjem sta nam Irena in Klavdija igrali božične pesmi na piščalke.

Pok. Franc Krajnc iz Wipperfürtha.

Srebrna poroka Terezije in Franca Nedeljka, Wuppertal.

Povsod je bila lepa udeležba vernikov. Opaziti je bilo več vernikov župnije svete Barbare. Na koncu bogoslužja nam je vsem zaželel vesele ter milosti polne praznike Gospodovega rojstva domači župnik.

Tudi na sam božični dan smo imeli pri vseh bogoslužjih lep obisk. Maše smo imeli v Essnu, v Oberhausnu oba praznična dneva, na praznik sam še v Eschweilerju, na dan sv. Štefana pa v Castrop-Rauxelu. Tudi tam je bila lepa udeležba.

SOLINGEN — WUPPERTAL

V tem westfalskem mestu, ki slovi v vsej Evropi po kvaliteti nožev in jedilnega pribora, živi kar lepo število Slovencev. Zaposleni so v različnih tovarnah in na splošno veljajo za dobre in vestne delavce. Lahko smo veseli in tudi ponosni, da uživamo tak dober glas pri drugih narodih.

Vsak mesec se v kar lepem številu zbiramo v župnijski cerkvi svetega Mihaela, da poglobimo in obnovimo svojo zvezo z Bogom in med seboj.

Že dalj časa pa ni več med nami enega najbolj zvestih članov naše cerkvene slovenske skupnosti, g. Konrada Lubetza. Zavrtna bolezen mu je že nekaj časa spodjedala življenjske sile. Lani avgusta pa je žal podlegel.

Pokojni Lubetsov ata je bil rojen leta 1920 v Ptujju in je bil vedno ponosen na svoje slovensko poreklo. Izučil se

je za natakarka, toda v času vojne je prišel v nemško ujetništvo, nato pa je bil v nemški vojski težko ranjen, da je postal 75-odstotni invalid. Po vojni se je spet zaposlil kot natakar in bil dalj časa šef kavarne Tartini v Piranu. Leta 1961 je prišel v Nemčijo, se priučil za varilca in tako napredoval, da je postal mojster in vodja dela. Pri Nemcih in rojakih je užival velik ugled zaradi svoje pridnosti, strokovnosti in zanesljivosti. Poznali smo ga kot odprtega, ljubeznivega človeka, ki je bil vedno pripravljen pomagati, kot mož in oče pa je bil silno skrben za svojo družino, saj je sinu Radku in hčerki Bredi kupil stanovanje. Z njegovim odhodom je v njegovi družini nastala velika praznina, pogrešamo pa ga tudi vsi, ki smo ga poznali. Bil je zgled moža na mestu in kristjana. Bog daj, da bi imeli dosti takih mož! Občudovanja vreden pa je bil tudi zgled njegove srčno dobre in zveste žene gospe Terezije, ki mu je v težki bolezni nadvse požrtvovalno stregla in mu bila v duhovno in moralno oporo v težkih dneh.

Poleg žalostnih dogodkov pa doživlja slovenska župnijska skupnost tudi marsikaj lepega, svetlega. 25. septembra 1989 sta naša dobra rojaka Franc in Terezija Nedeljko iz Wuppertala obhajala srebrno poroko. Kot redna obiskovalca slovenske maše sta želela to slavlje po krščansko obhajati v cerkvi, pred oltarjem, z daritvijo svete maše. Pri njej sta se zahvalila Bogu za del življenjske poti, ki sta jo prehodila skupaj, obenem pa tudi pred Bogom obnovila obljubo zvestobe, ki sta si jo

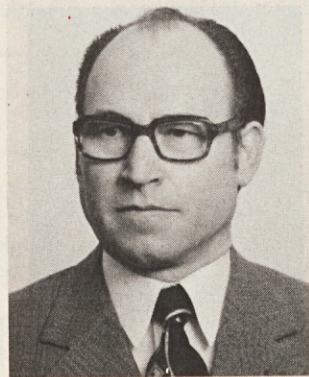
Na sliki je samo del udeležencev srebrnoporočnega slavlja Terezije in Franca Nedeljka.

dala pred petindvajsetimi leti, ter prosila moči, da bosta mogla biti drug drugemu v pomoč na nadaljnji poti. Velika udeležba prijateljev, sorodnikov in znancev je pokazala, kako ju ljudje cenijo. Tudi mi želimo njima in njuni hčerki Andreji, ki sta jo lepo krščansko vzgojila, obilo božjega blagoslova in še mnoga srečna leta skupnega življenja!

WIPPERFÜRTH

Slovensko skupnost v Wipperfürthu je lani decembra globoko pretresla nenadna smrt mladega moža in očeta 39-letnega Franca Krajnca iz Pobrezja pri Ptujju. Radi smo imeli tega veselega človeka, ki je redno prihajal k slovenski

Pokojni Konrad Lubetz.

Šolski in predšolski otroci sobotnega tečaja v Münchnu vsako leto svojim mamam zapoje nekaj pesmi.

Skupina malih otrok v Münchnu je mamam na čast zaigrala kratek prizor.

maši in požrtvovalno pomagal in stregel pri naših srečanjih po maši. Nemo stojimo pred nerazumljivimi odločitvami božje Previdnosti in iskreno sočustvujemo z njegovo ženo Jožico in sinom Francem. Tolažimo se z besedami hvalospeva pri mašah za rajne, da se našim vernim rajnim življenje spremeni, ne pa uniči. Ko s smrtjo razpade šotor našega bivanja na zemlji, nam je pripravljeno večno bivališče v nebesih.

MÜNCHEN

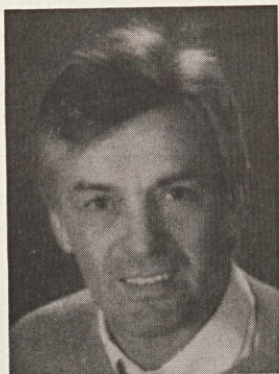
● *Božični prazniki* so za nami. Letos je šlo na božičevanje domov veliko naših ljudi, kar se je pokazalo tudi pri naših bogoslužnih srečanjih. Vseeno pa je bila posebno maša na božič neobičajno lepa. Seveda je k temu pri-

pomogla v veliki meri okusno okrašena cerkev, vendar ni nič manj prispeval naš pevski zbor z občutenim petjem naših prelepih božičnih pesmi. Polnočnico smo obhajali v domači kapeli, ki je z dreveščkom, jaslicami in rdečimi ter belimi rožami ustvarjala prijetno domačnost.

● *Po koledarju* listamo naprej. Kmalu bo pustovanje, potem pa materski dan, mladinski tečaj, obhajanje velike noči, šmarnice, prvo obhajilo, šolski in farni izlet, srečanje zakonskih parov . . . Začeli bomo spet z debatnimi urami. Vmes pa bodo naše nedeljske maše, sobotna šola, pogovori ministrantov, srečanja mladincev, vaje pevskega zbora, pogovori župnijskega sveta.

● 12. novembra je za težko boleznijo umrl v Münchnu g. *Stane Salmič*, star 47 let. Doma je bil v Krškem. Po poklicu je bil štrugar. V Nemčijo je prišel na delo leta 1966. Bil je prijeten in miren značaj in družina — žena, hči in sin — ga bodo zelo pogrešali. — Naj ga Bog sprejme k sebi in večno veselje!

Pokojni g. Stane Salmič

nizozemska

Biserni jubilej „ZVONA“

„Zvon“ je 9. 12. 1989 slavil biserno slavlje plodovitega delovanja. Ob 18.30 je bila zahvalna božja služba, pri kateri je „Zvon“ pod vodstvom g. Tonija Kropivška pokazal, česa je sposoben. Somaševal je g. Kazimir Gaberc iz Charleroi. Domači duhovnik je izrekel besedo zahvale vsem, ki so v teku 60

let nekaj svojega časa, talenta in ljubezni darovali slovenski pesmi na Nizozemskem. Med povabljenimi gosti je bil tudi „Slomšek“ iz Belgije. Pri recepciji v dvorani se je k čestitanju zbrala dolga vrsta zastopnikov pevskih zborov, društev in ustanov. Dve uri je trajalo, da so se vsi zvrstili. V imenu „Zvona“ je spregovoril predsednik g. Hub Hostenbach. Speaker je bil g. Franc Jančič. Maša je pokazala, kako odličen zbor je postal „Zvon“, ob recepciji pa smo videli, kako velik ugled uživa v nizozemski družbi. Zatem so gostje bili povabljeni na večerjo.

„Zvonov“ biserni jubilej je važen trenutek v življenju naše skupnosti. Verjetno nobena skupina Slovencev po svetu nima tako močnega in kakovostnega zbora ob tako malem številu rojakov, kot je pri nas. Vrste naših ljudi se redčijo, „Zvon“ pa je močnejši in solidnejši, kot je bil kdajkoli. Komu naj pripišemo to srečno okoliščino? Dejavnikov je več. Vedno smo imeli odlične pevovodje in duhovniki so že pred desetletji mladini posvečali veliko skrb. Naši ljudje so se zaposlili v bližnji okolici in radi pojejo. Nizozemci so odprti ljudje in če so s Slovenci družinsko povezani, se radi pridružijo. Na tem področju je vedno bilo živahno društveno življenje. Holandski smisel za disciplino dobro vpliva tudi na naše ljudi . . . Naši mladi kot Slovenci nimajo občutka manjvrednosti.

„Zvonu“ dolgujemo vsi globoko zahvalo. Ponosni smo nanj.

Želimo mu, da bi zvonil še naslednja desetletja.

V decembru je „Sv. Barbara“ organizirala miklavževanje za našo mladino. Veliko veselja za stare in mlade.

Pri polnočnici je „Zvon“ spet imel zelo važno poslanstvo, ki ga je častno opravil.

V začetku januarja t. l. je „Folklorna“ pripravila „Škrjančkov“ dan, ki se je začel z božjo službo ob sodelovanju „Zvona“. Sledil je zelo lep nastop mladine, ki jo vodita ga. Mici Michon-Čebin in g. Slavko Strman. Roel in Manoe Aretz sta ob spremljavi svojega očeta zapela dvoglasno nekaj narodnih pesmi. Prijeten družinski večer smo zaključili s pogostitvijo vseh navzočih in z veselim prepevanjem ob harmoniki g. Slavka Strmana.

Iskrena zahvala vsem, ki so naučili mladino in pripravili pogostitev.

Naše prireditve v decembru in januarju nam nudijo upanje in dajajo pogum za prihodnost.

Veselje in sreča v mladih ognjiščih. V družini ge. Marjon in g. Tonija Kropivšek, našega pevovodje, se je „skokici“ Marianki pridružila ljubka Davinia. V družini ge. Brigitte in g. Franca Kropivšek pa je prvorojenka Michelle dobila srčkano sestrico Jill. Očeta sta brata in oba glasbenika. Pri Kropivškovih se otroci rodijo s tem ali onim instrumentom pod pazduho . . .

Iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova pri vzgoji.

švedska

Večkrat je slišati starejše: „Tako lepega božiča, kot smo ga sami doživljali doma, svojim otrokom tukaj na Švedskem ne moremo dati.“ Kar preveč je zdihovanja za lepimi časi iz otroštva. Zaradi tega zamujamo priložnosti, ki se nam ponujajo *zdaj in tukaj*.

Slavko se prišteva že k drugemu rodu izseljencev. Na sveti večer je bil prvi slovenski maši v Köpingu, k polnočnici pa se je namenil v župnijsko cerkev v 40 km oddaljeni Vasteras. „Menda ja ne bo tudi letos tam na ta najlepši večer zopet latinska maša. Veliko lepše je, če razumem besedilo

Kropivškovi v Holandiji se veselijo malih deklic. Ena je bolj živahna kot druga.

mašnih molitev.“ Vse kaže, da je nekaterim veliko do latinščine, da tako ob praznikih lažje obujajo spomine na lepe stare čase. Ne pomislijo pa na tiste, ki teh spominov nimajo. Škoda!

Tako kot po drugih župnijah je bilo tudi pri župnijski polnočnici v Örebroju nekaj Slovencev. Tamkajšnji župnik je uporabil slovensko besedo božič (Mali Bog) za iztočnico razlage božične skrivnosti: Vsemogoči Bog je postal neboljjen otrok. Postal je majhen, da bomo mi v svoji majhnosti in neboljjenosti zmožni sprejeti njegovo odrešenje.

Tisti naši rojaki, ki znajo sprejemati to pristno krščansko in zdravo slovensko pojmovanje božične skrivnosti, so se brez sanje o razkošnem božiču z veseljem zbrali na enem od dvanajstih krajev, kjer smo ob slovenski pesmi in besedi obhajali advent in božič. Ponekod nas je bilo več, drugod manj, nikjer pa veliko. A lepa so bila ta naša evharistična slavja in na njih smo se

Pokojni Janez Lešnik iz Landskrone.

dobro počutili, saj smo bili povsod zbrani vsi, ki smo razumeli, da je za tak velik praznik, kot je božič, edino pomembno, da ga praznujemo *zdaj in tukaj*.

LANDSKRONA

Tik pred božičem se je poslovil od nas še en zvesti član slovenskega oltarnega občestva v Landskrone. 22. decembra je namreč *umrl Janez Lešnik*, ki smo ga 12. januarja po pogrebni maši pokopali na landskronskem pokopališču, kjer skupaj z več našimi rojaki čaka vstajenja poslednji dan.

Rajni Janez je doma iz Razvanja pod Pohorjem, kjer je bil rojen 1924. Na Švedsko je prišel 1966. Delal je v ladjedelnici. Zaradi bolezni na srcu je moral že predčasno v pokoj. Januarja lani je dobil redno pokojnino, ki je še leto dni ni užival. Pokojni Janez Lešnik je eden izmed množice naših rojakov, ki so se pri napornem delu v tovarni vse prizgodaj zgarali. Bog mu daj veseli počitek večnega praznovanja; njegovim, zlasti ženi, hčerki in sinu, pa tolažbo upanja na snidenje v nebesih.

švica

Ob prazničnih dneh je klic domovine še silnejši, zato se mnogi odpravijo na dolgo in tvegano pot, čeprav samo za nekaj dni, da bi le doma, v rodnem kraju in domu, pričakali božič in v krogu najdražjih obhajali praznik Gospodovega rojstva.

(dalje na strani 34)

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini?

● TRPNIKE SPREMENI V TVORNIKE!

- Na fari je bil ustanovljen pevski zbor.
- V megli se slabo vidi.
- Mnogo ljudi je bilo prijetih.
- Počasi se daleč prileže.
- Ob lepem vremenu se gore dobro vidijo.

● TRPNIKE SPREMENI V TVORNIKE!

- Sodom so bili obroči brz nabiti.
- Tāt je bil obsojen na dosmrtno ječo.
- V življenjskem boju je mnogo ljudi izrinjenih.
- Tuji diplomat je bil izgnan iz države.

● NASLEDNJIM GLAGOLOM POIŠČI PRÉDMET, POTE M PA POVÉD ZANIKAJ!

- Prižgem, prodam, kuham, pometam, razbijem, odprem, berem, jem, zbiram, vidim.

● KATERE PREDMETE ČISTIMO TAKOLE?

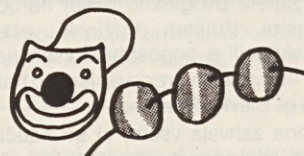
- Belimo, iztepavamo, ribamo, umivamo, loščimo, pomivamo, pometamo, ometamo, peremo, razkužimo, pograbimo, krtačimo.

● POIŠČI IMENA SAMCEVI!

- Gos, košuta, levinja, vrana, mravlja, kobila, ovca, osa, čebela, koza, raca, krava.

● POVÉDI IZPOPOLNI S „PUSTOM“:

- Drži se čemerno kot . . . v praksi.
- Po vasi hodijo . . . šeme ali maškare.
- Naredili so . . . , to je moško lutko iz slame ali cunj, in jo te dni ob norčijah vozijo okoli.
- Pokopavajo . . . : dan po . . . torku vozijo lutko v sprevodu in nato vržejo v vodo ali sežgo.
- Oblekel se je kot za . . .

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJH POSTAVI V PRAVILNO OBLIKO!

- Sosedovi (tele) le niso zaklali.
- Vsa (pišče) spravi v kurnik!
- Mama je peljala obe (dete) na sprehod.
- Kdo nam bo pomagal nositi težka (breme)?
- Kupi mi dve (pero)!

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJU POSTAVI V PRAVILNO OBLIKO!

- Koliko (vedro) vode si že prinesla?
- Danes mi je poštar prinesel celo kopico (pismo).
- Vseh (naselje) le niso uničili.
- Prav veliko debelih (deblo) pa tukaj ni!
- Vseh (morje) le nisem videl.

● POVÉDI ZANIKAJ!

- Prehodil je vsa slovenska gorovja.
- Mesar je prodal telečja rebra.
- Prepišite gesla!
- Mati zapre vsak večer vsa okna.
- Videl sem že obzidja starih mest.

● IZBERI PRAVILNO OBLIKO!

- Sveti Miklavž je prinesel tri (jabolke, jabolka, jabolka).
- Poslušali smo ga z (očesi, očmi) in (ušesi, ušesoma).

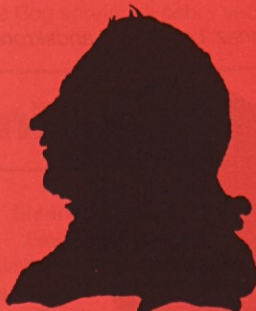
Anton Tomaž Linhart 1756—1795

je naš prvi dramatik in utemeljitelj slovenskega gledališča.

Rodil se je v Radovljici; oče je bil priseljen Čeh. Po različnem šolanju je postal uradnik in šolski komisar v Ljubljani.

Baron Žiga Zois ga je spodbudil, da je opustil literarno delo v nemščini in se vnel za slovensko. S pristnim čutom za slovensko besedo in okolje je presadil na domača tla dve komediji: po nemškem izvirniku Županovo Micko, po francoskem pa Ta vesele dan ali Matiček se ženi. V obeh zmaguje nad nakanami pokvarjene tuje gospode bistrost in poštenost preprostega domačega človeka. Prvo igro je Linhart

uspešno postavil na ljubljanski oder v letu francoske revolucije 1789, druga je bilo uprizorjeno šele 1848.

- Odnosla je (dve pismi, dva pisma).
- Oslepel je na (obe očesi, oboje oči).
- Zadjnikrat me je obiskal pred (dve- mi leti, dvema letoma).

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI

● **PRAVILNA OBLIKA:** Bila je nepregledna vrsta bakel. V romarski cerkvi je na steni visela vrsta bergel. Na božičnem drevesčku so se svetile barvne krogle. Fižol raste ob preklah. Starih škatel pa res ne zbiram.

● **PRAVA OBLIKA SAMOSTALNI-KOV:** Sedajle na zimo bo s sanmi in smučmi dosti dela. Ne loputaj z duřmil! Pod jaslimi ni bilo nobenega zrnca več. Kako lepo je hoditi po svetu z goslimi! S težkimi mislimi sem zaspal.

● **PRAVA OBLIKA „NOVEGA LETA“:** Na Silvestrovo smo čakali novo leto. Tudi praznovali smo novo leto. Koncert je bil na dan novega leta. Za novo leto smo obiskali vse bolnike v fari. Pred novim letom smo bedeli.

● **„NOVOLETNI“:** Z demokracijo se bomo poslovili od sovjetske novoletne jelke. Naše novoletno praznovanje se je zavleklo daleč v noč. Prejela je cel kup novoletnih čestitk. Novoletni dan je bil ves sončen in zasnežen. Pri nakupu je bil novoletni popust kar precejšen.

● **SNEG:** Že ves dan sneži. Otroci delajo snežene kepe. Pod hribom so naredili sneženega moža ali snežaka. Snežinke so kot kristali. Mateja si je nataknila snežke.

● **ZIMA:** Zima je huda, ostra, trda ali mila. Že gre na zimo. Zima pritisne ali popušča. Nekateri ptički bodo kar pri nas prezimovali. Mnogi ljudje gojijo zimski šport.

● **ŽIVALI:** V hlevu živi konj, v brlogu medved, v luknji miška, v svinjaku prašič, v zverinjaku lev, v pasji utici pes, v kletki kanarček, v golobnjaku golob, v akvariju zlata ribica, v mravljišču mravlja, v ribniku riba, v panju čebela, v mlaki žaba.

● **KAJ DELAJO?** Ključavničar oblikuje s stroji kovino. Klepar oblikuje s kladivom pločevino. Kovač kuje s kladivom kovino. Kolar izdeluje lesene dele vozov. Krovce pokriva strehe. Krznar izdeluje oblačila iz živalskih kož. Livar uliva kovino. Črkostavec sestavlja črke za tiskanje.

● **PRSI:** Trkal se je po prsih. Izbočil je prsi. Mati je stiskala otroka k prsim. Iz prsi so mu prihajali grgrajoči glasovi. Bojeval se je z golimi prsmi.

● **DVOJICE STAVKOV:** Tako diši po pečenicah, da se mu sline cedijo. Torta je bila tako dobra, da bi si vse prste obliznil. Bolj lačne oči ima, kot da bi bil zares lačen. Tako je sestradan, da se mu pred očmi tema dela.

● **DVOJICE BESED:** Lėti, ptiček moj! Z lėti postane človek siten. Nagrbnčila je čelo. Lepo je zaigral na čelo. Vède se, kot bi bil na paši. Vède so nekaj lepega. Véli jim, naj molčijo! Véle rože. Sosedova Véra se bo poročila. Véra je začetek poti k Bogu.

● **TRPNIKI IZ TVORNIKOV:** Plot je čisto prelepljen s plakati. Miza je bila brž pogrnjena. Kurjava je bila že včeraj vključena. Zmagovalec je bil močno nagrajen. Ustanovljeno je bilo novo bralno društvo.

● **„STATI“ Z DODATKI:** Nastala je lepa slika. Ostalo je malo denarja. Mož je obstal. Iz otroka je postal mož. Koli-ko je mati prestala! Ladja je pristala. Teta je zgodaj vstala. Ura je precej zastala.

● **LJUDSKE REČENICE:** Hišo bi si že rad prej dobro ogledal, da ne bom kupil mačka v vreči. Moj bratranec je obesil šolo na klin. Moj upanje ji je splavalo po vodi. Tvoj stavek nima ne glave ne repa. Učenec se počuti danes v šoli kot na iglah. Fant ne more pri dekletu z besedo na dan, ampak hodi ko maček okrog vrele kaše. Besedo ste mi vzeli z jezika, hotel sem isto povedati. Poslušen otrok je danes redek kot bela vrana. Sosedov hlapec jih ima za ušesi!

● **ZANIKANE POVÉDI:** Televizija nekaterih prireditev ne bo prenašala. Ali niste škarij nabrusili? V ribniku nismo opazili iker. Novim častnikom niso izročili sabelj. V šoli niso kupili novih tabel.

demokracija

Demokracija je ali je pa ni. — Demokracijo je zamenjal fašizem, nacizem, realsocializem. — Boriti se za demokracijo. — Zahodne demokracije. — Meščanska demokracija z več strankami in parlamentu odgovorno vlado. — Ljudska demokracija, v kateri naj bi imel oblast delavski razred in druge napredne sile, je lažna demokracija. — Socialistična demokracija, ki temelji na družbeni lastnini proizvodilnih sredstev in samoupravljanju občanov, se je izkazala za povsem neuspešno. — V podjetju se je uveljavila demokracija. — Ravnali so po načelu demokracije.

Bil je demokrat in je sovražil ukazovanje. — Demokrat je prista demokracije.

Demokracija, republika. — Demokracija pravice, svoboščine. — Demokracija sile v svetu. — Demokracija ureditev. — Demokracija vlada. — Demokracija volitve. — Demokracija človek. — Demokracija čut. — Demokracija odnosi med ljudmi. — Ravnati demokracija. — Demokracija izvoljeni predstavniki. — Demokracija usmerjen človek.

Stopnja demokracije. — Njegova demokracija je bila ljudem všeč.

Demokracija je bila pri starih Grkih in Rimljanih državna ureditev, v kateri so soodločali vsi svobodni prebivalci.

Demokratizacija je uvajanje, uveljavljanje demokracije. — Demokratizem je ureditev po načelih demokracije. — Družbeni sistem se vedno bolj demokratizira.

Demokristjan je član krščanskodemokratske stranke. — Demokristjanska vlada. — Demokristjanska stranka.

Na miklavževanju v Zürichu — otroci pojejo v slovo s. Avreliji.

Tudi mnogo v Švici živečih Slovencev se je odpravilo na sončno stran Alp, veliko pa jih je ostalo čez božične in novoletne praznike, kar se je poznalo tudi pri udeležbi pri prazničnem slovenskem bogoslužju na raznih krajih po Švici. Čutiti je bilo resničnost besed slovenskega pisatelja Ivana Preglja: „... O Bog, kaj bi počeli sinovi slovenske matere, da nimajo svojega božiča, svoje polnočnice, svojih jaslac, svojih božičnih pesmi, svojega upanja v Rojenega, večno Živega — kaj bi počeli brez Boga...?!“

Polnočnico smo imeli v Zürichu in Oltnu, na sam sveti dan pa je bila praznična sv. maša še v Amriswilu in Solothurnu. Bogoslužje so popestrili otroci z recitacijami in pesmimi ob spremljavi flavte in kitare.

Silvestrov dan je bil vezan na redno nedeljsko bogoslužje, ki je bilo bolj obiskano kot sicer. Povsod smo potem tudi skupaj nazdravili novemu letu in se zadržali v prijaznem klepetu. V Zürichu smo tudi prvič skupaj silvestrovali v Foyeru župnije Guthirt in bilo je prav prijetno. Na novega leta dan pa smo se dokončno poslovili od s. Avrelije.

„Teško mi gre beseda,“ je rekel p. Robert, „pa vendar moram v imenu navzočih in v imenu Slovenske misije v Švici reči sedaj ‚Z Bogom‘ sestri Avreliji. Zanj se v tem prvem tednu novega leta pričinja novo življenje, drugačno od tega tukaj, z drugimi dolžnostmi in povsem novimi nalogami — zato še predvsem njej velja, da naj bi bilo novo leto res srečno, blagoslovljeno in obdarjeno z milostmi, ki jih potrebuje kot provincialna predstojnica Družbe se-

ster frančiškank Brezmadežnega spočetja v Sloveniji...!“

S težkimi srci smo peli pesem: Prišel je čas slovesa. V imenu švicarske Cerkve in kot predstavnik Komisije za tujce pri Švicarski škofovski konferenci ji je segel v roko tudi g. msgr. Franz Stampfli ter ji v spomin podaril monografijo Marijinih upodobitev v katedrali v Churu.

Tako se je sedaj s. Avrelija po 18 letih Švice vrnila v domovino. Srečno je prispela v Slovensko Bistrico, kjer bo bivala in opravljala službo provincialke. Njen novi naslov se glasi: *m. Avrelija PAVEL, Ul. Poh. bat. 32, YU-62310 SLOV. BISTRICA, tel. 062 / 810 991 (iz Švice: 0038 62 810 991).*

V Kažipotu, mesečnih cerkvenih oznanilih Slovenske misije za Slovence v Švici, za mesec januar 1990 beremo:

Drage moje rojakinje in rojaki!

Preden zapustim Švico, bi rada v duhu še vsem segla v roko s prisrčno zahvalo za vse, kar sem v teh letih in posebno zdaj ob slovesu lepega doživela: za vsa prijetna presenečenja pevskega zbora, za lepe besede zahvale obeh patrov in skupin od Appenzella do Ženeve in od Basla do Vispa, za zaupanje, za vse pozornosti in darila. Naj vam bo plačnik dobri Bog, kajti moja beseda „hvala“ je premalo. Zahvaljujem se vam tudi v imenu vseh tistih, ki bodo posredno deležni vaše dobrote.

Vsa lepa doživetja in vesele ure naših srečanj bom ponesla s seboj in vas vse, posebno moje ljube otroke in mladino, spremljala z molitvijo.

Želim vam srečen prihod ali vrnitev v domovino, ki vas pričakuje.

Na svidenje na sončni strani Alp!

Vaša hvaležna s. Avrelija

V cerkvi sv. Vladimira v Montrealu je bila krščena Justina Korkling Morgen, hčerka g. Rika Korkling in ge. Alenke Borovnjak iz Nuskove v Prekmurju. Deklico je krstil slovenski župnik g. Letonja. Botrovali sta Stivi Borovnjak in Jadranka Spahija.

Preživeli smo božične in novoletne praznike, silvestrska noč, ki si dovoljuje, da je enkrat na leto nenavadna, noč vina, spominov, želja, je za nami... Toliko besed je bilo izgovorjenih in nešteto rok smo stisnili v pozdrav in dobre želje in ne malo vina je steklo na zdravje in srečo. In vendar ne gre pozabiti: brez božje pomoči, brez milosti od zgoraj, ne bo šlo srečno. Zato bo treba znati tudi skleniti roke in se spustiti na kolena.

slovinci ob meji

KOROŠKA

Knjižni dar Mohorjeve za leto 1990 vsebuje Koledar, knjigo Leva Detele „Stiska in sijaj slovenskega kneza“, drugi del Brentanove knjige „Življenje in trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa“ po Katarini Emmerich, pesmice Maruške Sedlakove „Čas uhaja, čas hiti“, dr. Petra Fistra „Arhitektura Zilje, Roža, Podjune“, Pratico, kot doplačilno pa „Ivan Cankar in Mohorjeva“. — Slov. prosvetna zveza je pa izdala te knjige: Koledar, Hudl-Verdel „Veliko navdušenje“ — iz koroških farnih kronik 1918—1920, slikanico Kulnik-

Weiss „Niko in Maja“ in „100 naravnih znamenitosti Slovenije“ ter kaseto Pokrznikovega Lukana. — Župnik N. Marktl v Rožeku je decembra slavil 90-letnico življenja; je še vedno aktiven župnik. — Verski tednik „Nedelja“ je stopil v 60. leto. — Obe osrednji slovenski organizaciji (NSKS in ZSO) se borita za ustanovitev dvojezične trgovske akademije v Celovcu. — Lani proti koncu leta so iz ekoloških razlogov zaprli celulozno tovarno na Rebrci. — Pred koncem leta je avstrijsko ustavno sodišče izreklo sodbo, da pravica do dvojezičnega pouka mora biti dana povsod, kjer je dana potreba dvojezičnega pouka v ljudskih šolah, torej tudi v Celovcu. — Na celovski univerzi so že 21-tič potekali Koroški kulturni dnevi. Razpravljali so o avstrijski naciji, o slovenski samobitnosti in mešanih kulturah.

GORIŠKA

V deželnem avditoriju je bila 8. dec. revija mladinskih in otroških zborov „Mala Cecilijanka“. Nastopilo je enajst zborov. — Goriški skavtski organizaciji (fantje in dekleta) sta obhajali 25-letnico obstoja. — Prosvetno društvo Štandrež je imelo 13. dec. letni občni zbor. V društvu delujeta mladinski in mešani cerkveni zbor ter dramska skupina. — V goriški stolnici je Združenje cerkvenih pevskih zborov v Gorici priredilo koncert božičnih pesmi. Nastopilo je šest zborov. Božični nagovor je imel msgr. Ivan Kretič. — V Zavodu sv. Družine je 4. jan. obhajala 90-letnico gdč. Pavla Močnik, sestra msgr. dr. Franca Močnika, po rodu iz Idrije; oba sta od komunistov veliko pretrpela.

GORICA

Knjžni dar Goriške Mohorjeve družbe za 1990 obsega: Koledar, Miloša Vauhnik „PEFAU — Spomini“, 15. snopič Goriškega slov. biograf. leksikona in Zore Tavčar „Ob kresu življenja“.

TRŽAŠKA

Ob navzočnosti škofa Bellomija je 8. dec. z uspelo akademijo praznovala tržaška Marijina družba svojo devetdesetletnico. Sodelovali so moški in mešani pevski zbor od sv. Antona Novoga, skavti, govorniki in recitatorji. — Tudi na Tržaškem je navada, da zbori

prirejajo božične koncerte. Taki koncerti so bili v Trstu, na Opčinah, v Štivanu, v Bazovici. — 11. jan. so v Kulturnem domu v Trstu uprizorili opero U. Vrabca „Tolminski puntarji“ v koncertni izvedbi.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

Pred tremi leti je bila slov. cerkev sv. Cirila in Metoda v Kewu (Melbourne) izbrana za podeljevanje viteštva sv. Janeza Jeruzalemskega. 18. nov. je podeljeval viteško čast princ Aleksander II. d'Anjou de Bourbon-Conde Dolgoruky. — Nekdanje frančiškansko semenišče na Mont Elizi je tudi letos v januarju dalo prostor za počitniško bivanje za družine, dekleta in fante. Počitnice organizira Kewska kat. misija. — V Adelaidi so 7. jan. obhajali praznik sv. Družine in s tem proščenje. Za to priložnost je prišel k Slovincem nadškof Faulkner. — V Sydneyu je na štefanovanju za zabavo igral ansambel „Mavrica“.

ARGENTINA

V Mendoza so od 28. avg. do 4. sept. organizirali emigrantski teden. 1. september je bil Slovenski dan. Pri zaključni prireditvi so 4. sept. nastopile tudi narodne noše. — V Mendoza so 29. oktobra z akademijo obhajali praznik slovenske zastave. — Tudi v Bariločah so dostojno proslavili praznik slov. zastave. Na trgu emigrantov so obesili slovensko zastavo ob navzočnosti predstavnikov Bariloč. Marjana Reven je orisala zgodovino Slovencev po letu 1848 in pomen zastave. Popoldne je bila akademija samo za Slovence. Dva dni prej so na odprtju razstave slikarja I. Bukovca sodelovali „Bariloški pevčki“ (mednarodni otroški zbor). — V Rožmanovem domu (za ostarele) so 3. dec. blagoslovili spomenik slovenski materi Makabejki kiparja Jožeta Žrovnika. — V Buenos Airesu je slavil 80-letnico življenja filozof dr. Vinko Brumen,

doma iz Šalovec pri Murskem središču. — V Mendoza je 2. dec. umrl prof. Božidar Bajuk, nekdanji profesor slov. gimnazije v Spittalu ob Dravi. — V Slovenski vasi v Hladnikovem domu so v novembru slovesno proslavili 30-letnico, odkar so slov. lazaristi prevzeli dušno pastirstvo. Vizitator jugoslov. province, ki ji pripadajo tudi tukajšnji lazaristi, dr. Anton Stres, je v cerkvi blagoslovil nov križev pot, delo Ivana Bukovca. Na akademiji sta bila tudi dr. Taras in Alenka Kermauner. — 11. nov. je 24 mladih zaključilo srednješolski tečaj v Slovenski hiši v Buenos Airesu; izdali so tudi almanah.

KANADA

V Torontu je 4. dec. umrl član načelstva Slov. ljudske stranke in član Narodnega odbora za Slovenijo Otmar Mauser, brat pisatelja Karla Mauserja. Bil je kristjan in demokrat. — 29. nov. so torontski Slovenci poslali na Madagaskar petnajststonski kontejner nabrane obleke in živil. — Pri Mariji Brezmadežni je 6. nov. predaval dr. Taras Kermauner o sedanjem slovenskem trenutku. Zlepa še ni bilo kako predavanje tako obiskano kakor to. — Misijonska prireditev pri Brezmadežni je prinesla slovenskim misijonarjem v Zambiji 5230 dolarjev. — Od 4. nov. do 23. dec. se je mudil v Kanadi narodni ravnatelj dušnega pastirstva na tujem, koprski škof Metod Piriš. — V dvorani Marije Pomagaj so 12. nov. torontski Prekmurci pripravili kulturni popoldan, posvečen prof. dr. Vilku Novaku ob njegovi 80-letnici. — Ob proslavi slovenske zastave so torontski Slovenci zbrali 4000 amer. dol. in jih poslali za Rožmanov dom ostarelih v Argentino.

ZDA

Na praznik slovenske zastave je po naročilu clevelandskega župana Vojnoviča nad mestno hišo vihrala slovenska zastava. Vojnovič je po materi slovenskega rodu. — V Davisu v Californiji je 29. dec. umrla Marija Lavrič-Meralova. Po gimnaziji v Spittalu in študiju gospodinjstva in farmacije v Innsbrucku je l. 1950 prišla v lowo. Po študiju je živela v Chicagu, nato pa v Davisu, kjer sta bila z možem nastavljena na univerzi.

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EV-ROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zeto ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje.

Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

V sleherni slovenski knjižnici morajo biti tele knjige:

V ROGU LEŽIMO POBITI (Tomaž Kovač)

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (Matjaž Klepec)

Izjave svobodnjakov, ki so se med vojno v Sloveniji uprli stalinistični revoluciji, pa so jih Angleži po izdaji poslali domov.

LJUDJE POD BIČEM (Karel Mauser)

Roman o dveh ljubečih se ljudeh, ki se prebijata skozi stalinistično revolucijo v Sloveniji od 1941 do 1945.

Vse te knjige lahko naročite na naslovu: MOHORJEVA KNJIGARNA, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEHI URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

pošten smeh je več vreden kot dva joka

Stari Arabec umira in kot zlato pravilo za zadovoljno življenje pove svojim sinovoma tale dva nauka: „Prvi nauk je: Izpolni vse, kar obljubiš! Drugi pa: Nikoli nikomur ničesar ne obljubi!“

o

NEUMNEŽEM NE PREPOVEJTE MISLITI, AMPAK GOVORITI!

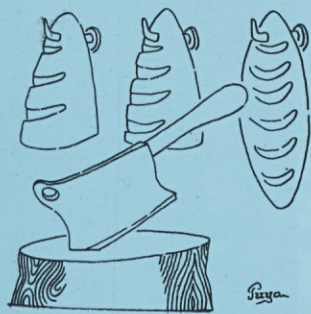
Ko bi revolucija res žrla svoje otroke, bi že zdavnaj bruhalo.

VELIKA IDEJA NAJHITREJE OBSIJE MAJHNEGA ČLOVEKA.

Na Balkanu: teza — antiteza — proteza.

ČAS JE SODNIK, KI SODI SODNIKOM.

MESO ZA DELAVSKI RAZRED

V trgovini z žensko obleko.
„Pa je to krilo res stoodstotno samo iz bombaža?“
„Naj vam povem strogo zaupno: zadrga je iz plastike!“

o

V sovjetskem kolhozu je govoril politični komisar:
„Tovariši! Ko bomo končali prvo petletko, bo imel vsak sovjetski državljan koló!“

Ljudje so zaploskali.
„Po drugi petletki bo imel vsakdo motor!“
Še močnejše ploskanje.
„Po tretji petletki bo imel slehernik avto!“

Še burnejše odobravanje.
„Po četrti petletki bo imel vsakdo letalo!“
Nihče ne ploska. Komisar se temu čudi.

Nazadnje se nekdo oglasi:
„Čemu mi pa bo letalo?“
„Lepega dne boš zvedel npr., da v Vladivostoku delijo čevlje. Kako boš prišel tja brez letala?“

o

„Obsojeni ste na petsto mark zaradi zalitve tožnika. Ali bi radi še kaj povedali?“

„Bi, a bi moral za tiste besede preveč plačati.“

o

Direktor reče sekretarju, naj mu pokaže svoj novo zgrajeni vikend. Ta ga res pelje tja. Direktor se ne more načuditi čudoviti hiši.

„Le kje si dobil denar za vse to?“
Sekretar pelje direktorja na prag vile in mu pravi: „Ali vidiš v dolini potok?“

„Ja.“
„In most čezenj?“
„Tudi.“

„No, vidiš, en tovrnjak materiala za most, en tovrnjak za vikend.“
Ker si je tudi direktor zgradil vikend, bi ga sekretar rad videl. Direktor ga povabi tja. Sekretar se ne more načuditi tolikšnemu razkošju.
„Kje si pa ti dobil denar za vse to?“

Direktor ga pelje na prag vile in ga vpraša: „Ali vidiš v dolini potok?“

„Seveda.“
„In most čezenj?“
Sekretar npenja oči, a mostu ne vidi.

„Ne, mostu pa ne vidim.“
„No, vidiš.“

o

Med orožnimi vajami pride ženica do mostu, a vojak je ne pusti čezenj, češ da je most porušen.
„Kako porušen? Saj je cel!“
„Mamka, nič ne bo! Po načrtu orožnih vaj so bombniki ponoči most porušili.“

„Kdo mi pa lahko dovoli čez?“
„Komandant v tistile hiši.“
Ženica gre h komandantu.
„Čez most bi rada, pa me vojak ne pusti čez, češ da je most porušen. A ni porušen!“
„Mamka, prav rad bi vam pomagala, a jaz sem že dva dni mrtev!“

o

„Kakšna je židovska žena?“
„To je ženska, ki zna oproščati in pozabljati, a nikdar ne pozabi, kaj je oprostila.“

o

Delavec Janez je dobil tri leta, ker je rekel generalnemu direktorju, da je idiot: eno leto je dobil za „idiotia“, dve pa, ker je izdal poslovno tajnost.

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

P. Andrej Kroječ, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.
(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, Châtelineau, 6070 Châtelet (Belgique).
(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.
(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, stanovanje in pisarna Slovenske misije, 1000 Berlin 62,
Kolonnenstraße 38. (Tel. 030 - 788 19 24).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čepelak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -
64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdähler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.
(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.
(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,
8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:
040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.
(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.
(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).